

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Materiał opracowany przez Fundację Socjometr Laboratorium Rozwiązań Społecznych, współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Ewaluacja zewnętrzna małopolskich lokalnych strategii rozwoju

Lokalna Grupa Działania „Kwartet na Przedgórzu”

Kraków, 2021

Raport opracowany w ramach projektu „Ewaluacja zewnętrzna małopolskich lokalnych strategii rozwoju” realizowanego przez Federację LGD Małopolska.

Odwiedź portal KSOW – www.ksow.pl

Zostań Partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

1. Streszczenie najważniejszych wyników badania.

1. Działalność LGD „Kwartet na Przedgórzu” we wszystkich obszarach, które zostały wymienione w LSR ma swoje przełożenie na realizację wskaźników. Dobra ocena działalności LGD zarówno przez beneficjentów jak i mieszkańców obszaru wskazuje na efektywną i dobrą pracę LGD. Członkowie Zarządu i Rady podkreślali, że wartością LEADER-a jest koncentracja środków na konkretnych, lokalnych celach. Członkowie Zarządu i Rady stwierdzili, że koncentrują się na działaniach lokalnych i celach wspólnych oraz, że połączyli cztery gminy, aby realizować wspólne projekty w obrębie obszaru objętego LSR-em. Połączenie sił i wypracowanie współpracy w zakresie myślenia o obszarze, do którego czują przywiązanie wraz z wypracowanymi sieciami kontaktów wpływa pozytywnie na wzrost kapitału społecznego na obszarze działania LGD.
2. W przyszłości należy wzmocnić rozwój tego terenu w obszarze gospodarczym i społecznym. Dobrym kierunkiem jest rozbudowa infrastruktury i kapitału społecznego, wprowadzającej z innowacje, ale z zachowaniem i kultywowaniem bogatego dziedzictwa historycznego. Analizując działalność LGD, należy podkreślić, iż przeprowadzone w ramach LSR inwestycje są komplementarne względem siebie i względem wiodącego tematu, jakim jest poprawa jakości życia, zrównoważony rozwój obszaru i działalności gospodarczej oraz upowszechnianie idei współpracy.
3. Postęp w realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju nie budzi większych zastrzeżeń, a warto podkreślić, iż spora część spośród wskaźników została już zrealizowana. Poziom realizacji przedsięwzięć zbliża więc LGD do osiągnięcia zamierzonych w LSR celów, jednak wciąż są takie przedsięwzięcia, dla których wskaźniki mają wartość 0%. Wynika to przede wszystkim z wymuszonego przez pandemię przestoju w ogłaszaniu naborów. Wszystkie nabory spotkały się ze sporym zainteresowaniem ze strony beneficjentów. Zdecydowanie największą popularnością cieszyły się nabory na podejmowanie działalności gospodarczej, a w dalszej kolejności jej rozwój. Pracownicy biura w trakcie wywiadu informowali, że powodzeniem cieszą się również granty.
4. Analizując działalność LGD w zakresie kapitału społecznego zostały przeprowadzone badania wśród mieszkańców oraz beneficjentów obszaru LGD „Kwartet na Przedgórzu”. Badania ilościowe zostały przeprowadzone w 2021 roku na potrzeby niniejszego opracowania. Mieszkańcy chętnie korzystają z infrastruktury, która była dofinansowana

ze środków LGD oraz chętnie uczestniczą w imprezach lokalnych organizowanych ze środków LGD. Wyniki badań wskazują także, iż mieszkańcy dostrzegli inicjatywy dotyczące osób starszych oraz wsparcia dla ludzi młodych. Natomiast zdecydowana większość mieszkańców nie potrafiła wskazać, czy poprawiły się relacje między mieszkańcami. Wyniki tych badań oraz obserwacje pracowników biura LGD oraz członków Rady i Zarządu mogą stanowić kierunek działalności LGD w przyszłym okresie. Tak, aby jednak kontynuować działania „miękkie” czyli szkolenia, festyny, spotkania oraz aby zwiększyć integrację lokalnej społeczności.

5. Respondenci wskazali także, na obszary, które ich zdaniem wymagają w zakresie przedsiębiorczości jeszcze dofinansowania. Wskazali, iż jest potrzeba dalszego tworzenia nowych miejsc pracy oraz możliwości dofinansowania dla osób zakładających nowe firmy i wsparcia dla istniejących firm. W zakresie podejmowania i rozwijania działalności, taka sytuacja również miała odzwierciedlenie w analizie wykorzystanych środków w trakcie trwania badanego okresu. Zdaniem pracowników biura LGD mieszkańcy są bardzo zainteresowani zakładaniem i rozwojem własnych działalności gospodarczych. Obecne działania LGD „Kwartet na Przedgórzu” pozytywnie wpłynęły na rozwój przedsiębiorczości w badanym obszarze, a przeprowadzone badania wśród mieszkańców terenu LGD, jednoznacznie wskazują na konieczność dalszego wsparcia w zakresie zarówno podejmowania, jak i rozwijania przedsiębiorczości w nowej perspektywie finansowej.
6. Obszar LGD „Kwartet na Przedgórzu” charakteryzuje się bogatym dziedzictwem historycznym, bogatymi zasobami przyrodniczo-krajobrazowymi oraz kulturowymi, dlatego rozwój tego regionu powinien być skoncentrowany na podnoszeniu jakości infrastruktury turystycznej oraz kultywowaniu dziedzictwa tego obszaru, tworząc markowy produkt turystyki wiejskiej. Wyniki badań ankietowych z mieszkańcami wskazały, iż dostrzegają oni zmiany, jakie zaszły na ich terenie w ciągu ostatnich 5 lat. Zauważyli pojawienie się nowych form spędzania wolnego czasu, poprawę stanu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, czy też wzrost liczby wydarzeń kulturalnych.
7. Wyniki badań ankietowych z mieszkańcami wskazały, iż dostrzegają oni wsparcie w obszarach: rozwoju infrastruktury społecznej, opieki nad starszymi osobami, czy też działalność organizacji pozarządowych. Zdefiniowane w LSR grupy defaworyzowane wymagają dalszego wsparcia. Należy zauważyć, iż pracownicy Biura LGD i część członków

Zarządu i Rady dostrzega potrzebę dalszego kierowania środków finansowanych do tych grup. Zaznaczyć należy, że w opinii części respondentów środki finansowe powinny być skierowane na „miękkie” działania. Należałoby zatem uwzględnić te grupy w kolejnych zadaniach LGD „Kwartet na Przedgórzu”.

8. W zakresie innowacyjności, należy szczególnie podkreślić, iż powinno być więcej projektów w obszarze rozwoju infrastruktury oraz działań budujących markę regionu w oparciu o dziedzictwo historyczne. Bardzo dobrym kierunkiem rozwoju innowacji są działania proekologiczne i może promujące różne formy agroterapii, ze względu na wciąż rolniczy charakter obszaru LGD. Zatem cały czas istnieje potrzeba rozwijania infrastruktury technicznej i działań proekologicznych i to jest właściwy kierunek na przyszłość, na terenie LGD „Kwartet na Przedgórzu”.
9. LGD „Kwartet na Przedgórzu” w analizowanym okresie realizowała jeden projekt współpracy. Jest to właściwy kierunek działań, ponieważ w projekcie tym realizowane są wszystkie trzy cele zawarte w LSR. Najważniejszym efektem jest wzmacnianie więzi społecznych, przez co podnosi się jakość życia mieszkańców gmin wchodzących w skład LGD „Kwartet na Przedgórzu”. Warto zaznaczyć, że analizowana lokalna grupa działania w momencie zbierania danych do opracowania raportu ewaluacyjnego, tj. na dzień 31.05.2021 r. była w trakcie przygotowania już kolejnego projektu współpracy, co może świadczyć o rozumieniu wartości płynącej z tego typu przedsięwzięć przez władze stowarzyszenia.
10. Różnorodność wykorzystywanych narzędzi w pracy komunikacyjnej oraz doradczej wskazuje na dobry kierunek działalności LGD, która stara się dotrzeć do jak największej liczby odbiorców. W przyszłości na pewno takim kierunkiem rozwoju powinny być działania informacyjne w cyfrowych mediach społecznościowych, zarówno pracownicy Biura, jak i wnioskodawcy wskazali przede wszystkim profil na facebooku i stronę internetową biura.
11. Z badań przeprowadzonych wśród beneficjentów wynika, że najczęstszym źródłem informacji na temat działalności LGD okazała się być strona internetowa stowarzyszenia, następnie profil LGD na Facebooku oraz wydawane przez LGD publikacje i materiały promocyjne. Niewiele mniejszym zainteresowaniem cieszyły się stoiska LGD podczas lokalnych imprez. Najmniejsza liczba respondentów dowiadywała się o LGD z tablic informacyjnych, billboardów i plakatów.

12. Realizacja zarówno finansowa i rzeczowa odbywały się bez większych problemów. Postęp realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju nie budzi większych zastrzeżeń, a warto podkreślić, iż spora część spośród wskaźników została już zrealizowana. Poziom realizację przedsięwzięć zbliża więc LGD do osiągnięcia zamierzonych w LSR celów.

13. Spis treści.

Spis treści

1. Streszczenie najważniejszych wyników badania	3
13. Spis treści.....	7
3. Opis przedmiotu badania uwzględniający cele i zakres ewaluacji.	8
4. Opis metodologii wraz z opisem sposobu realizacji badania.	13
Metody i techniki badawcze.....	13
Uzasadnienie wykorzystania poszczególnych technik badawczych.....	14
Wielkości i struktura próby	15
Harmonogram realizacji badania	16
Podstawowe założenia realizacji Zlecenia.....	17
5. Opis wyników badań wraz z ich interpretacją.....	19
5.1. Obszar objęty Strategią Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność oraz jej podstawowe założenia	19
5.2. Rzeczowy i finansowy postęp w realizacji LSR	34
5.3. Projekty współpracy	56
5.4. Działania poza RLKS	60
5.5. Działalność Biura LGD	60
5.6. Zmiany na obszarze objętym LSR w ocenie członków lokalnej społeczności	75
6. Odpowiedź na wszystkie pytania badawcze.	82
6.1. Ocena wpływu na główny cel LSR	82
6.2. Ocena wpływu na kapitał społeczny	83
6.3. Przedsiębiorczość	84
6.4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe	85
6.5. Grupy dewaforyzowane	86
6.6. Innowacyjność	87
6.7. Projekty współpracy	87
6.8. Ocena funkcjonowania LGD	88
6.9. Ocena procesu wdrażania	89
6.10. Wartość dodana podejścia LEADER.....	89
7. Podsumowanie. Wnioski i rekomendacje.	90
8. Spis tabel i wykresów.	92
9. Aneksy tworzone w toku realizacji badania.	93
Ankieta dla mieszkańców obszaru LGD „Kwartet na Przedgórzu”	93
Ankieta dla beneficjentów LGD „Kwartet na Przedgórzu”	97

3. Opis przedmiotu badania uwzględniający cele i zakres ewaluacji.

W odpowiedzi na przesłane drogą mailową dnia 17 maja 2021 roku zapytanie ofertowe dotyczące realizacji badań ewaluacyjnych małopolskich lokalnych strategii rozwoju, Fundacja Socjometr Laboratorium Rozwiązań Społecznych, NIP 5130234526 z siedzibą w 32-087 Pękwice, ul. Ojcowska 15/1 (gm. Zielonki) przedstawiła ofertę zgodną z wskazanymi w zapytaniu wytycznymi. W ramach zlecenia Fundacja Socjometr przeprowadziła badania, analizy oraz przygotowała raporty dla wszystkich 32 grup z terenu małopolski. Każdy LGD otrzymał zindywidualizowany raport powstały na bazie przesłanych przez LGD danych oraz przeprowadzone badania jakościowe i ilościowe przez ekspertów Fundacji Socjometr.

Fundacja Socjometr to niezależny podmiot specjalizujący się w badaniach społecznych, spełniający wymogi przedstawione w Wytycznych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 5/3/2017 w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Opis doświadczenia niezbędnego do wykonania badań ewaluacyjnych stanowił załącznik do oferty.

Ewaluacja Lokalnych Strategii Rozwoju jest badaniem specyficznym i wymaga wiedzy z zakresu funkcjonowania programu LEADER, a także podmiotów je wdrażających – Lokalnych Grup Działania. Są to organizacje, które realizują swoje zadania w myśl zasad określanych jako Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS). Międzysektorowość, a także oddolny charakter realizacji strategii ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia założeń programowych powołania wspomnianych instytucji, dlatego ich ewaluacja musi uwzględniać nie tylko badania dotyczące realizowanych celów strategicznych, ale także zaangażowania społecznego i współpracy pomiędzy różnymi podmiotami działającymi na obszarze wdrażania strategii.

Ewaluacja ex-post wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju dla Lokalnej Grupy Działania została wykonana w okresie od początku czerwca do końca października 2021 i objęła okres od początku wdrażania LSR w okresie programowania 2014-2020 do 31.05.2021 roku, zgodnie z:

- Wytycznymi Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 5/3/2017 w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez

społeczność w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, które dostępne są na stronie Internetowej <http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa/Program-Rozwoju-Obszarow-Wiejskich-2014-2020/Rozwoj-Lokalny-Kierowany-przez-Spolecznosc-RLKS>,

- Wskazówkami zawartymi w Podręczniku Monitoringu i Ewaluacji Lokalnych Strategii Rozwoju, który dostępny jest na stronie Internetowej <http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa/Program-Rozwoju-Obszarow-Wiejskich-2014-2020/Rozwoj-Lokalny-Kierowany-przez-Spolecznosc-RLKS>,
- Postanowieniami Lokalnej Strategii Rozwoju aktualnej na dzień 31.05.2021 r.

Data 31.05.2021 roku została ustalona jako dzień, w którym będzie analizowany stan wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju. Takie założenie było niezbędne do tego, aby rozpocząć prace analityczne i aby uniknąć sytuacji, w której LGD w okresie od początku czerwca do końca października dostarczałby aktualnych danych na bieżąco, tym samym uniemożliwiając analizę.

Badanie zostało zakończone opracowaniem raportów z badań dla poszczególnych LGD odrębnie oraz opracowaniem ponad 15-minutowego filmu promującego program LEADER i LGD w województwie małopolskim, a także prezentacji multimedialnej, która została zaprezentowana w formie publicznej na spotkaniu online w dniu 15.10.2021 roku.

Ze względu na specyfikę realizacji badania wynikającą ze wspólnego zlecenia przygotowanego przez Federację LGD Małopolska, Fundacja Socjometr przygotowała uniwersalny schemat badawczy dla każdej z Lokalnych Grup Działania. Taka procedura, czyli przeprowadzenie badania w każdym z LGD w oparciu o wystandaryzowane metody, techniki i narzędzia badawcze, zapewniła sprawne przeprowadzenie procesu, porównywalność wyników badań oraz tworzenie zestawień i wniosków dla całego województwa. Dzięki takiemu podejściu uzyskano niewątpliwe, dodatkowe korzyści ze zrealizowanego zlecenia. Była to okazja do zebrania unikalnych danych ważnych z punktu widzenia tak pojedynczego LGD, Federacji LGD Małopolska, Instytucji Zarządzającej, jak i wszystkich innych instytucji działających na obszarze województwa małopolskiego, które zajmują się szeroko rozumianym rozwojem lokalnym. Dodatkowo, przygotowany w oparciu o to założenie plan badawczy pozwolił na przeprowadzenie obszernego badania, jakim jest ewaluacja wszystkich lokalnych strategii rozwoju województwa małopolskiego, stosując triangulację metod i

technik badawczych w tak krótkim czasie z zachowaniem wysokich standardów realizacji badań społecznych.

Realizacja zlecenia wymagała przeprowadzenia szeregu badań z wykorzystaniem zróżnicowanych metod i technik badawczych. Część z nich ma charakter zapośredniczony (np. CAWI, kwestionariusz ankiety), co oznacza, że do ich realizacji badacz nie musi wchodzić w relacje typu face-to-face z osobą badaną. Wśród zaproponowanych technik są jednak również takie, które w założeniu wymagają kontaktu bezpośredniego (IDI, FGI).

Zasadniczym celem badania ewaluacyjnego była (zgodnie z zapytaniem ofertowym) identyfikacja i ocena efektów realizacji LSR dla poszczególnych LGD działających na obszarze województwa małopolskiego.

Przedmiotem badania, którego wyniki zaprezentowane zostały w niniejszym raporcie, jest Lokalna Strategia Rozwoju przygotowana w okresie programowania UE 2014-2020. W zakresie ewaluacji uwzględniono zróżnicowane działania podjęte w celu jej skutecznego wdrażania, a także działania Lokalnej Grupy Działania wykraczające poza samą strategię, a wpisujące się w statutowe obszary działalności Stowarzyszenie.

Analiza wyników przeprowadzonych badań ewaluacyjnych została przeprowadzona z uwzględnieniem przyjętych przez Polskie Towarzystwo Ewaluacyjne kryteriów oceny, do których zaliczyć należy:

Trafność – kryterium to pozwala ocenić, w jakim stopniu przyjęte cele projektu odpowiadają zidentyfikowanym problemom w obszarze objętym projektem i/lub realnym potrzebom beneficjentów,

Spójność – kryterium to pozwala ocenić stopień spójności LSR z innymi dokumentami programowymi i strategiami obejmującymi obszar realizacji LSR,

Efektywność – kryterium to pozwala ocenić poziom „ekonomiczności” projektu, czyli stosunek poniesionych nakładów do uzyskanych wyników i rezultatów. Nakłady rozumiane są tu jako zasoby finansowe, ludzkie i poświęcony czas,

Skuteczność – kryterium to pozwala ocenić, do jakiego stopnia cele przedsięwzięcia zdefiniowane na etapie programowania zostały osiągnięte,

Użyteczność – kryterium to pozwala ocenić stopień zaspokojenia potrzeb odbiorców działań w wyniku osiągnięcia rezultatów operacji,

Trwałość efektów – kryterium to pozwala ocenić czy pozytywne efekty projektu na poziomie celu mogą trwać po zakończeniu finansowania zewnętrznego, a także czy możliwe jest utrzymanie się wpływu tego projektu w dłuższym okresie na procesy rozwoju na poziomie sektora, regionu czy kraju¹.

Z wykorzystaniem powyższych kryteriów ewaluacji, w badaniach starano się odpowiedzieć na sformułowane na podstawie Wytycznych 5/3/2017 pytania badawcze, które zostały przypisane do następujących obszarów badawczych.

1. Ocena wpływu na główny cel LSR
 - a. Jaki jest stopień osiągnięcia celu głównego i przypisanych do niego wskaźników LSR?
2. Ocena wpływu na kapitał społeczny
 - a. Jaki jest wpływ LSR na kapitał społeczny, w tym w szczególności na aktywność społeczną, zaangażowanie w sprawy lokalne?
 - b. W jaki sposób należałoby wspierać rozwój kapitału społecznego w przyszłości?
3. Przedsiębiorczość
 - a. W jakim stopniu realizacja LSR przyczyniła się do rozwoju przedsiębiorczości?
 - b. Czy i w jaki sposób wspieranie przedsiębiorczości w ramach kolejnych edycji LSR jest wskazane?
4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe
 - a. W jakim stopniu LSR przyczyniła się do budowania lokalnego potencjału w zakresie turystyki i dziedzictwa kulturowego?
 - b. W jakich kierunkach należy wspierać rozwój lokalnego potencjału turystycznego?
5. Grupy defaworyzowane
 - a. Czy w LSR właściwie zdefiniowano grupy defaworyzowane oraz czy realizowane w ramach LSR działania odpowiadały na potrzeby tych grup?
 - b. Jaki był wpływ LSR na poziom ubóstwa i wykluczenia społecznego?

¹ Standardy ewaluacji, Polskie Towarzystwo Ewaluacyjne, <http://pte.org.pl/o-ewaluacji/>

- c. Jakie działania należy podejmować w skali lokalnej na rzecz ograniczania ubóstwa i wykluczenia społecznego?
- 6. Innowacyjność
 - a. W jakim stopniu projekty realizowane w ramach LSR były innowacyjne?
 - b. Jak można wyróżnić typy innowacji powstałych w ramach LSR?
- 7. Projekty współpracy
 - a. Jaka była skuteczność i efekty działania wdrażania projektów współpracy?
 - b. Jaką formę i zakres powinny przyjmować projekty współpracy w przyszłości?
- 8. Ocena funkcjonowania LGD
 - a. Czy sposób działania partnerów w ramach LGD pozwalał na efektywną i skuteczną realizację LSR?
 - b. Jaka jest skuteczność i efektywność działań biura LGD (animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?
 - c. Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD by skuteczniej realizowała LSR?
- 9. Ocena procesu wdrażania
 - a. Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR odbywała się zgodnie z planem?
 - b. Czy procedury naboru, wyboru i realizacji projektów były wystarczająco przejrzyste i przyjazne dla beneficjentów?
 - c. Czy kryteria pozwalały na wybór najlepszych projektów (spójnych z celami LSR)?
 - d. Czy przyjęty system wskaźników pozwalał na zebranie wystarczających informacji o procesie realizacji LSR i jej rezultatach?
- 10. Wartość dodana podejścia LEADER
 - a. Czy działalność LGD wpływa na poprawę komunikacji pomiędzy różnymi aktorami, budowanie powiązań między nimi i sieciowanie?
 - b. Czy stworzony dzięki wsparciu w ramach LSR potencjał rozwojowy jest w dostateczny sposób wykorzystywany i promowany?
 - c. Czy projekty realizowane w ramach LSR są spójne ze zidentyfikowanym potencjałem rozwojowym obszaru objętego LSR i czy te projekty przyczyniają się do jego wzmocnienia?

- d. Czy przeprowadzone w ramach LSR inwestycje są komplementarne względem siebie lub względem wiodącego projektu/tematu określonego w LSR?

Szczegółowe obszary działań LGD, które zostały poddawane ocenie to:

1. Działalność biura LGD, w tym w szczególności jakość i efektywność świadczonego doradztwa dla beneficjentów,
2. Realizacja planu komunikacji, rozpoznawalność LGD, wymiana informacji z mieszkańcami obszaru oraz jakość podejmowanych działań komunikacyjnych,
3. Realizacja rzeczowo-finansowa Lokalnej Strategii Rozwoju,
4. Funkcjonowanie organów LGD,
5. Działania na rzecz aktywizacji społeczności lokalnej oraz włączenia społecznego (w szczególności wsparcie udzielone przedstawicielom grupy defaworyzowanej),
6. Działania LGD w zakresie rozwoju przedsiębiorczości oraz turystyki i dziedzictwa kulturowego,
7. Promowanie innowacyjności na obszarze objętym LSR,
8. Realizacja projektów współpracy,
9. Realizacja projektów wykraczających poza RLKS.

4. Opis metodologii wraz z opisem sposobu realizacji badania.

Metody i techniki badawcze

Ewaluacja ex-post została przeprowadzona w oparciu o zróżnicowane metody i techniki badawcze. Fundacja Socjometr w przypadku każdego z zadań badawczych uwzględnił już stosowane przez LGD narzędzia badawcze, aby – jeśli to możliwe – zachować kontynuację trwającego na przestrzeni wdrażania LSR procesu badawczego. Wśród zastosowanych metod i technik badawczych należy wskazać:

- a) Desk research (analizę danych zastanych) - analiza dokumentacji wytworzonej przez biuro i organy LGD. Analiza ogólnodostępnych danych statystycznych (Bank Danych Lokalnych, Vademecum Samorządowca, Wskaźniki dochodów podatkowych gmin Ministerstwa Finansów, Główny Urząd Statystyczny). Analiza desk research poprzedziła całość badań empirycznych i oprócz istotnego wkładu do raportu, umożliwiła dobre przygotowanie się badaczy do zadań terenowych.

b) Przeprowadzenie badań jakościowych wśród przedstawicieli biura, Zarządu, Rady LGD:

a. wywiady eksperckie - wywiady indywidualne wśród pracowników biura,

b. zogniskowane wywiady grupowe (FGI) – przeprowadzone wśród przedstawicieli Zarządu i Rady LGD pozwoliły zebrać wiedzę dotyczącą tak bieżących jak i strategicznych działań LGD,

c. ankieta online skierowana do Przedstawicieli Zarządu oraz Rady – ankieta została wysłana do dwóch osób w każdym z LGD po przeprowadzeniu wywiadów w terenie. Ankieta umożliwiła respondentom uzupełnienie wypowiedzi z wywiadów.

c) Przeprowadzenie badań ilościowych:

a. Badanie ankietowe mieszkańców obszaru LGD – badanie ilościowe przeprowadzone za pośrednictwem badań online, techniką CAWI. Ankiety w formie elektronicznej zostały przesłane do każdego LGD w celu ich zamieszczenia na swoich stronach internetowych oraz (jeśli są) portalach społecznościowych. Badanie służyło do zebrania wiedzy np. na temat rozpoznawalności LGD, działalności LGD, kanałów komunikacyjnych stosowanych przez LGD, oceny realizacji celów strategicznych oraz pojedynczych operacji,

c. Badanie ankietowe wśród beneficjentów – badanie ilościowe przeprowadzone za pomocą formularza internetowego (CAWI). Ankieta została wypełniona przez beneficjentów i pozwoliła na analizę efektywności interwencji podjętych w ramach wdrażania LSR oraz przysłużyła się do badania poziomu jakości świadczonego doradztwa.

Proces badawczy oparty został o triangulację metod (ilościowe i jakościowe) oraz technik badawczych (ankieta CAWI, ankieta drukowana, wywiady indywidualne, wywiady grupowe, desk research). Zróżnicowane zostały również same źródła pozyskiwania danych, oprócz już wspomnianych danych wywołanych, eksperci Fundacji Socjometr przeanalizowali również dane zastane, wytworzone w ramach działań monitoringowych i sprawozdawczych w LGD. Analizie zostały poddane również dane ze statystyki publicznej.

[Uzasadnienie wykorzystania poszczególnych technik badawczych](#)

Wywiad pogłębiony IDI (ang. Individual In-depth Interview) – polega na uzyskaniu interesujących danych w trakcie indywidualnej i bezpośredniej rozmowy z respondentem, skoncentrowany na opiniach i poglądach respondenta (skupia się na osobistych

doświadczeniach), ma na celu poznanie postaw, wrażeń, motywów kierujących działaniami respondenta, znaczeń im przypisywanych. Zwykle trwa 1-2 godziny. Jest oparty o scenariusz rozmowy, jednak zwykle nie silnie ustrukturyzowany.

Zogniskowany wywiad grupowy FGI (ang. Focus Group Interview) – przeprowadzany jednocześnie z kilkoma osobami, często przy użyciu technik projekcyjnych i wspomagających. Zwykle trwa 1.5 – 2.5 godziny. Wywiad grupowy to sytuacja bliższa sytuacjom rzeczywistym – opinie kształtują się w kontakcie z innymi ludźmi, a nie w odosobnieniu. Taka sytuacja symuluje rzeczywistą sytuację życiową, w której ludzie reagując na bodziec – ujawniają swoje opinie, które często w kontaktach z innymi ulegają pewnym modyfikacjom.

Ankieta CAWI (ang. Computer Assisted Web Interview) – jest częścią metodologii opartej na ankiecie dostarczonej respondentowi za pomocą linka w panelu lub na stronie internetowej. Metoda CAWI jest uważana za jeden z najbardziej ekonomicznych sposobów zbierania danych ankietowych, ponieważ nie wymaga ankieterów, urządzeń, ani dodatkowych narzędzi. Z tych wszystkich powodów ankiety CAWI, zwane również kwestionariuszami internetowymi, są jedną z najbardziej powszechnych metod zbierania informacji. W badaniu CAWI cała uwaga jest skupiona na konstrukcji kwestionariusza, ponieważ wskaźnik odpowiedzi jest bezpośrednio związany z jakością samego kwestionariusza. Wykorzystanie tego typu narzędzia pozwala w krótkim czasie dotrzeć do dużej liczby osób).

Wielkości i struktura próby

Wielkość i struktura próby zostały zaprezentowane w tabeli poniżej. Warto podkreślić, że badania będą przeprowadzone osobno, w każdym LGD podlegającym ewaluacji zgodnie ze wskazaniem w zapytaniu ofertowym. Poniższa tabela przedstawia zatem matrycę wielkości i struktury w odniesieniu do pojedynczego LGD.

Badanie	Próba (n)	Uwagi
Badania ilościowe		
Badanie ankietowe online mieszkańców obszaru LGD	n>100 osób	Zebrano opinie mieszkańców za pomocą metody badań online od minimum 100 mieszkańców badanego obszaru działania LGD. W badaniach na bieżąco sprawdzane były podstawowe parametry demograficzne, aby zapewnić możliwie prawidłowy rozkład badanej próby w odniesieniu do populacji. Należy jednak pamiętać, że w badaniach tego

		typu, badacz ma niewielką kontrolę na to, kto wypełnia ankietę. LGD zostało poproszone o promowanie linku na swoich stronach i kanałach społecznościowych, aby zwiększyć szansę na uzyskanie odpowiednich parametrów.
Badanie ankietowe online wśród beneficjentów	n>20	Ankieta została przesłana do beneficjentów (osób, które pozyskały i rozliczyły otrzymane z LGD środki finansowe na realizację operacji) danego LGD. Minimalna liczba ankiet do zebrania wyniosła 20.
Badania jakościowe		
Badania IDI /FGI wśród pracowników biura	2 IDI	W LGD przeprowadzono wywiad IDI z pracownikami biura.
Badania FGI wśród członków Zarządu LGD	1 FGI	Przeprowadzono jeden zogniskowany wywiad grupowy.
Badania FGI wśród członków Rady LGD	1 FGI	Przeprowadzono jeden zogniskowany wywiad grupowy.
Badanie ankietowe online wśród Prezesów Zarządu LGD	1 osoba	Wypełnienie ankiety online było opcjonalne, skierowane do osób, które chciały uzupełnić wiedzę przekazaną podczas wywiadu.
Badanie ankietowe online wśród Przewodniczących Rady LGD	1 osoba	Wypełnienie ankiety online było opcjonalne, skierowane do osób, które chciały uzupełnić wiedzę przekazaną podczas wywiadu.

Harmonogram realizacji badania

Harmonogram realizacji poszczególnych zadań w ramach prowadzonych badań ewaluacyjnych został przedstawiony na wykresie Gantta zamieszczonym poniżej.

ZADANIE	VI	VII	VIII	XI	X
1. Podpisanie umowy					
2. Przygotowanie procesu badawczego, jego zaplanowanie					
3. Przygotowanie wzoru procedury przeprowadzania ewaluacji ex-post do aktualizacji LSR w każdym z LGD					
4. Analiza sytuacji bieżącej w LGD, wprowadzenie odpowiednich metod i narzędzi zbierania danych niezbędnych do prawidłowego przeprowadzenia ewaluacji ex-post					
5. Przygotowanie baz danych, narzędzi oraz instrukcji kodowych dla wszystkich zadań badawczych					
6. Przeprowadzenie badań i analiz w zakresie opisanym w procedurze badawczej					
a. Desk research					
b. Ankieta dla Prezesów Zarządów i Przewodniczących Rad Programowych LGD					
c. Badania online wśród mieszkańców obszarów działania LGD					

e. Badania ankietowe beneficjentów	
f. IDI/FGI wśród pracowników	
g. FGI wśród przedstawicieli Zarządów i Rad Programowych	
7. Opracowanie raportu końcowego z badań	
8. Opracowanie filmu przedstawiającego dobre praktyki wdrażania programu LEADER na terenie małopolski	
9. Opracowanie prezentacji multimedialnej podsumowującej realizację badań	
10. Prezentacja przygotowanej prezentacji multimedialnej	

Podstawowe założenia realizacji Zlecenia

Podsumowując podstawowe jej założenia techniczne, które stanowiły fundament prawidłowego przebiegu badań:

1. Badania prowadzone były w oparciu o uniwersalny schemat badawczy w każdej z Lokalnych Grup Działania przystępujących do realizacji zlecenia Federacji LGD Małopolska – zaproponowane przez Fundację Socjometr metody i techniki badawcze były stosowane w badaniach w każdej z Lokalnych Grup Działania.
2. Sprawna komunikacja i wymiana dokumentów – sprawna komunikacja z przedstawicielami Federacji LGD Małopolska oraz przedstawicielami poszczególnych LGD była wymagana między innymi w procesie dostarczania niezbędnych do rozpoczęcia etapu badawczego danych ze strony każdej z LGD. LGD otrzymały konkretne wskazówki i wytyczne dotyczące tego, jakie dane i jakie dokumenty są potrzebne do rozpoczęcia analiz. W celu usprawnienia procesu zbierania danych od wszystkich LGD, Fundacja Socjometr przygotowała pliki z tabelami do wypełnienia przez pracowników LGD. Oprócz opracowanych przez Fundację Socjometr tabel, LGD zostało poproszone o przesłanie sprawozdań rocznych z wdrażania LSR za lata 2015-2020, a także aktualną na dzień 31.05.2021 Lokalną Strategię Rozwoju. Aspekt komunikacji był również ważny na etapie wysyłania kolejnych narzędzi badawczych, tj. ankiet. W przypadku badań ankietowych, ważne było sprawne umieszczenie przez pracowników LGD na stronach internetowych narzędzia skierowanego do mieszkańców, a także przesłanie przez nich narzędzi do beneficjentów realizowanych projektów. Na etapie umawiania spotkań, również bardzo ważne było zaangażowanie pracowników LGD. Szczególnie ważne było tutaj efektywne zorganizowanie spotkań z osobami podlegającymi badaniu zgodnie ze schematem

(dotyczy badań IDI oraz FGI), czyli umówienie respondentów na spotkanie w określonym miejscu i czasie.

5. Opis wyników badań wraz z ich interpretacją.

5.1. Obszar objęty Strategią Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność oraz jej podstawowe założenia

Prezentacja obszaru

W skład LGD „Kwartet na przedgórzu” wchodzi 4 gminy: Borzęcin (gmina wiejska), Brzesko (gmina miejsko-wiejska), Dębno (gmina wiejska) i Radłów (gmina miejsko-wiejska), a ich łączna powierzchnia wynosi 374 km². Teren działania LGD położony jest w całości w województwie małopolskim i nie graniczy z żadnym sąsiednim województwem. Gminy tworzące Lokalną Grupę Działania „Kwartet na Przedgórzu” graniczą ze sobą i tworzą obszar spójny zarówno pod względem geograficznym, jak i administracyjnym.

Rysunek 1 Obszar działania LGD.

Źródło: Lokalna Strategia Rozwoju LGD „Kwartet na Przedgórzu”

Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia „Kwartet na Przedgórzu” została opublikowana w grudniu 2015 roku. Była opracowana przez pracowników Biura LGD,

członków Rady i Zarządu, przy pomocy lokalnej społeczności. LSR spełniła wszystkie wymagania Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, dzięki czemu na realizowanie celów strategii zostały przyznane środki finansowe.

Wszystkie gminy należące do LGD mają podobną strukturę administracyjną. Różnią się jednak pod względem liczby osiedli i sołectw, a także liczby ludności. Na terenie LGD liczba ta wynosiła w 2015 roku 69 099 mieszkańców. Obecnie liczba mieszkańców względem podanego roku referencyjnego spadła do 68 886 mieszkańców (2020 r.). Najludniejsza w 2020 roku była gmina Brzesko, którą zamieszkuje 36 264 mieszkańców. Pozostałe trzy gminy liczą łącznie 32 622 mieszkańców (2020 r.). W latach 2015-2020 na terenie dwóch większych gmin Brzesko i Dębno odnotowano wzrost liczby ludności wiejskiej, natomiast na terenie mniejszych gmin Borzęcin oraz Radłów liczba ludności zmniejszyła się. Spadek liczby ludności jest w dużej mierze spowodowany niskim przyrostem naturalnym oraz migracją ludności, a wzrost ludności wiejskiej na terenie gminy Brzesko jest związany z większą mobilnością społeczeństwa i osiedlaniem się mieszkańców miast na terenach wiejskich.

Tabela 1 Ludność w gminach wchodzących w skład LGD.

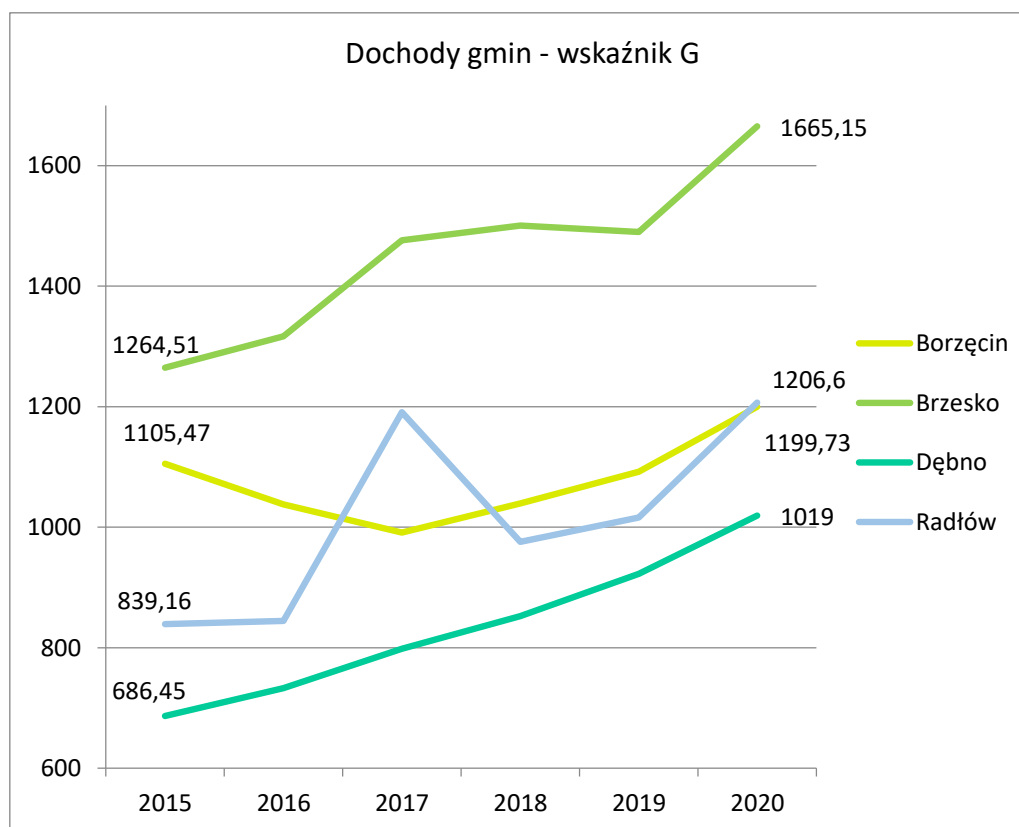
Ludność w gminach wchodzących w skład LGD						
Nazwa gminy/rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Borzęcin	8 397	8 385	8 378	8 379	8 337	8 267
Brzesko	36 295	36 290	36 309	36 314	36 291	36 264
Dębno	14 607	14 586	14 677	14 723	14 746	14 751
Radłów	9 800	9 765	9 769	9 750	9 666	9 604
RAZEM	69 099	69 026	69 133	69 166	69 040	68 886

Źródło: dane GUS.

Kolejnym istotnym problemem są dochody gmin, a ich zdolność dochodowa jest wyrażana przez wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie, czyli tzw. wskaźnik G. Stanowi on podstawę do wyliczenia rocznych kwot części wyrównawczej subwencji ogólnej i wpłat. Jak mówi ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, wskaźnik G dla każdej gminy jest obliczany poprzez podzielenie kwoty dochodów podatkowych (z tytułu podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku

leśnego, podatku od środków transportowych, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatku od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej, wpływów z opłaty skarbowej, wpływów z opłaty eksploatacyjnej, udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych) za rok poprzedzający rok bazowy przez liczbę mieszkańców gminy. Na przestrzeni lat 2015-2020 wskaźnik G wszystkich gmin objętych LSR zwiększył się, największy wzrost zaobserwowano w gminie wiejsko-miejskiej Brzesko (1265 zł – 1665 zł), następnie kolejno w gminach Radłów (839 zł – 1207 zł) i Dębno (686 zł – 1019 zł). W gminie Borzęcin nastąpił spadek wskaźnika g w latach 2016 (1038 zł) i 2017 (991 zł), po którym nastąpił wzrost do poziomu wyższego niż w roku 2015 (1105 zł – 1200 zł). W roku 2020 wskaźniki G gmin plasują się na poziomie 1019 zł (Dębno) – 1665 zł (Brzesko). Warto dodać dla porównania, że najwyższy wskaźnik G w Polsce ma gmina Kleszczów – w 2020 r. wyniesie on 31 028 zł. Najniższy będzie miała gmina Potok Górny – 486 zł (w 2020 roku - 454,97 zł).

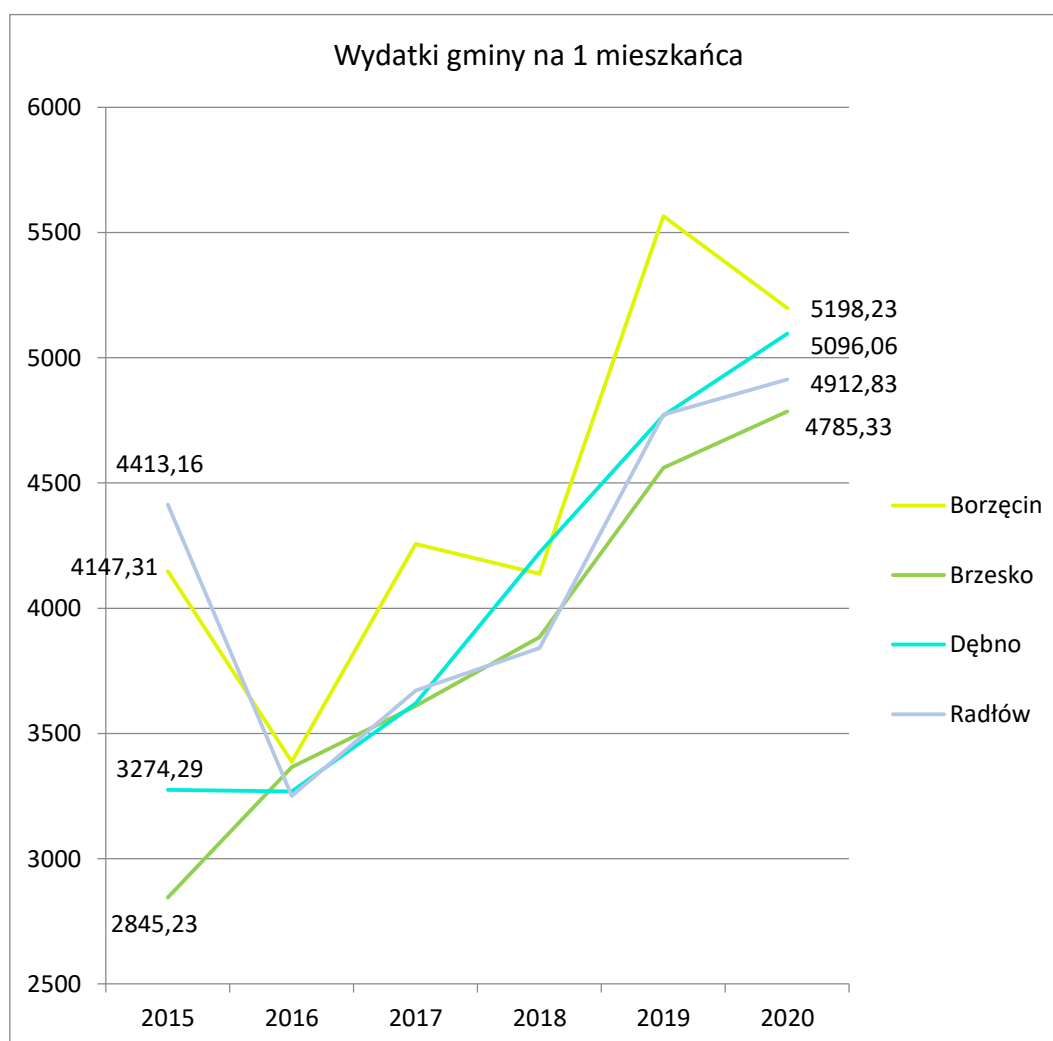
Wykres 1 Dochody gmin – wskaźnik G.

Źródło: dane GUS.

W ciągu ostatnich 5 lat na terenie objętym LSR we wszystkich gminach zwiększyły się wydatki gminy na 1 mieszkańca. W 2015 r. najwyższe wydatki na 1 mieszkańca miała gmina Radłów (4413,16), natomiast w 2020 na pierwszym miejscu była gmina Borzęcin (5198,23). W gminach Borzęcin oraz Radłów zaobserwowano spadek wydatków na mieszkańca w 2016 r., który został jednak nadrobiony w latach późniejszych. Największy wzrost wydatków nastąpił w gminie Brzesko i wyniósł 1940,10, przy czym gmina ta jest nadal na ostatnim miejscu wśród gmin objętych działaniem LGD. Warto dodać, że wydatki gminy na mieszkańca były bardzo różne w zależności od gminy w roku 2015, najwięcej w gminie Radłów – 4413,16, kolejno gmina Borzęcin – 4147,31, gmina Dębno – 3274,29 oraz gmina Brzesko – 2845,23. Ostatnio jednak bardzo zbliżyły się do siebie i wyniosły w roku 2020 kolejno 5198,23 - Borzęcin, 5096,06 – Dębno, 4912,83 – Radłów oraz 4785,33 – Brzesko.

Wykres 2 Wydatki gminy na 1 mieszkańca.

Źródło: dane GUS.

Gminy wchodzące w skład LGD zajmują zróżnicowane miejsca w rankingu min w województwie małopolskim. Biorąc pod uwagę dochody własne budżetu gminy na 1 mieszkańca, dwie gminy zajmują lokaty w pierwszej pięćdziesiątce (Borzęcin – 23, Brzesko – 46), a dwie plasują się zdecydowanie dalej w rankingu (Radłów – 113, Dębno – 133). W przypadku środków w dochodach budżetu gminy na finansowanie projektów UE na 1 mieszkańca, tylko jedna gmina spośród analizowanych zajmuje miejsce w pierwszej setce gmin małopolskich i jest to Radłów – 62. Pozostałe gminy zajmują podobne lokaty: Borzęcin – 116, Brzesko – 120, Dębno – 123. Również w kategorii wydatków budżetu gminy na jednego mieszkańca, jedna gmina wyróżnia się spośród pozostałych i jest to gmina Borzęcin, która zajęła 52 miejsce. Pozostałe gminy zajęły miejsca 121 – Radłów, 123 – Dębno oraz 151 – Brzesko. Co ciekawe Brzesko pomimo najwyższej pozycji w rankingu w zakresie dochodów własnych na 1 mieszkańca, zajmuje najdalsze miejsce pod względem wydatków z budżetu na jednego mieszkańca. W zakresie liczby podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności, to właśnie w Brzesku jest najwięcej podmiotów, co może tłumaczyć największe wpływy do budżetu gminy (miejsce 66). Pozostałe gminy zajmują znacznie dalsze pozycje w rankingu od 121 miejsca (Dębno) po 160 miejsce (Radłów). Zatem, żadna z gmin, nie zajmuje czołowych miejsc w rankingu, jednak są to gminy zróżnicowane pod względem wskaźników ekonomicznych, co sugeruje zróżnicowaną aktywność mieszkańców i organizacji na w gminie, jak i różnorodność polityk finansowych przez samorządy.

Tabela 2 Gminy wchodzące w skład LGD na tle wszystkich małopolskich gmin (lokata).

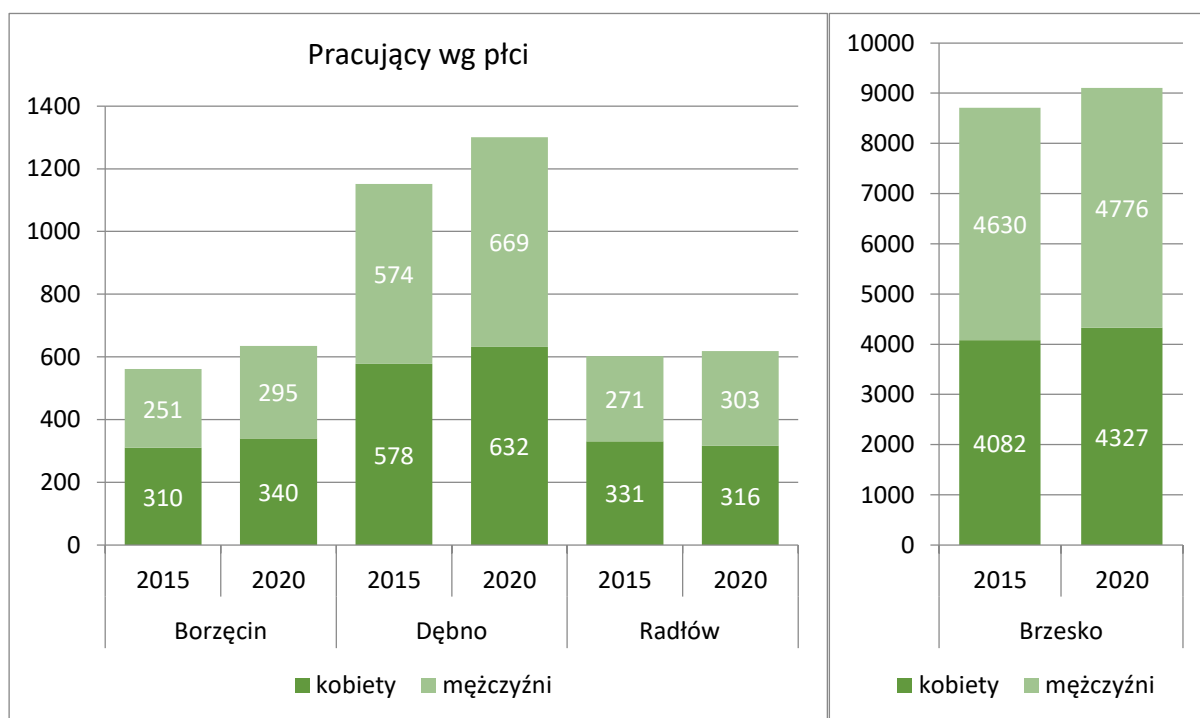
Gmina	Dochody własne budżetu gminy na 1 mieszkańca	Środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie projektów UE na 1 mieszkańca	Wydatki budżetu gminy na 1 mieszkańca	Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności
Borzęcin	23	116	52	157
Brzesko	46	120	151	66
Dębno	133	123	123	121
Radłów	113	62	121	160

Źródło: dane BDL.

Jednym z istotnych problemów zidentyfikowanych podczas konsultacji społecznych oraz prac Grupy Roboczej i przedstawionych w LSR była mała aktywność gospodarcza i przedsiębiorczość mieszkańców. Przejawiała się one stosunkowo niewielką - na tle województwa - liczbą podmiotów gospodarczych na 10 tys. mieszkańców (z wyjątkiem Brzeska, gdzie sytuacja była nieco lepsza), a także małą liczbą nowotworzonych przedsiębiorstw. Drugim problemem dotyczącym przedsiębiorczości mieszkańców był utrudniony dostęp do rynku pracy niektórych grup mieszkańców. Z powodu utrudnień we wdrażaniu działań LGD spowodowanych pandemią COVID-19 po konsultacjach społecznych zostały poczynione odpowiednie zmiany w strategii.

Mimo utrudnień we wprowadzaniu strategii, liczba pracujących na obszarze wszystkich 4 gmin nieznacznie wzrosła w ciągu ostatnich lat i wyniosła w 2020 roku 660 w gminie Borzęcin, 9103 w gminie Brzesko, 1301 w gminie Dębno i 619 w gminie Radłów. W roku 2019 zaobserwowano jednak niewielki spadek liczby pracujących (29,31 osób) w dwóch z czterech gmin – Borzęcinie oraz Dębnie. Udział kobiet i mężczyzn wśród osób pracujących nie zmienił się znacząco, w przypadku mniejszych gmin (Borzęcin i Radłów) wśród pracujących jest więcej kobiet, natomiast w dwóch większych gminach (Brzesko i Dębno) dominują pracujący mężczyźni.

Wykres 3 Pracujący w gminach obszaru LGD.

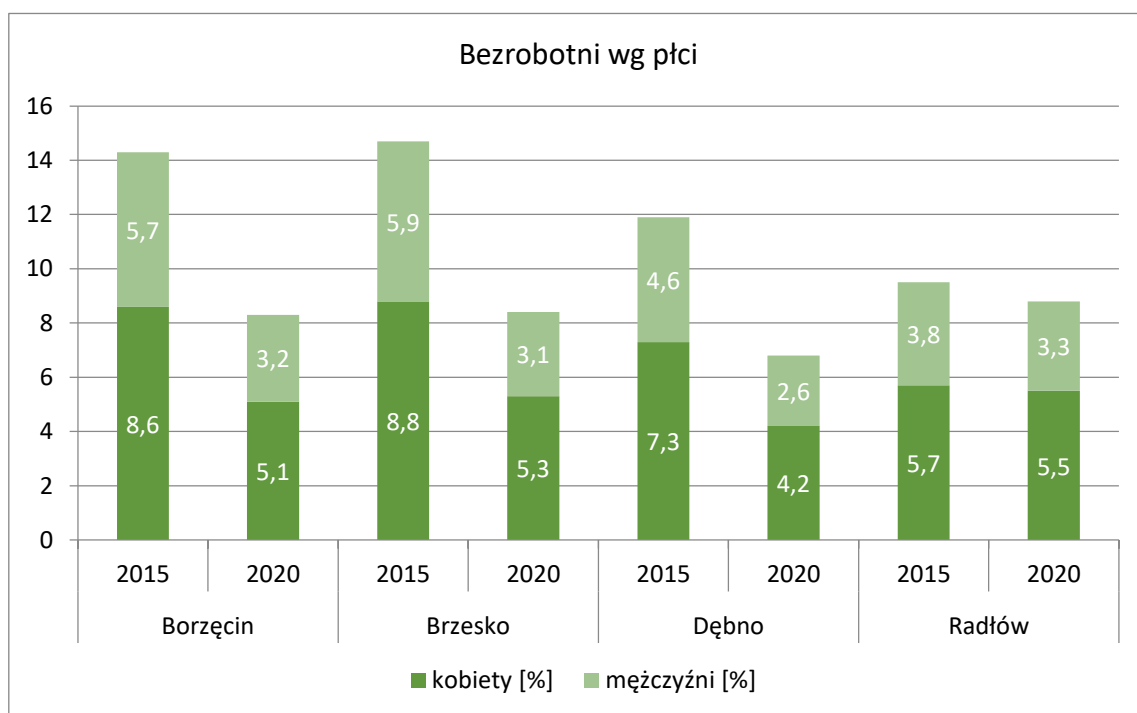

Źródło: dane GUS.

Bezrobocie zarówno w powiecie brzeskim, jak i tarnowskim było wyższe niż w województwie małopolskim, przy czym powiat tarnowski plasował się na szczególnie niekorzystnej pozycji (18. miejsce na 22 powiaty). Wśród bezrobotnych na najbardziej niekorzystnej pozycji były osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. W ostatnich latach (2015 – 2020) zaobserwowano jednak pozytywną tendencję na rynku pracy, procentowy udział osób bezrobotnych zmniejszył się o prawie połowę w gminach Borzęcin (14,3% - 8,3%), Brzesko (14,7% – 8,4%) oraz Dębno (11,9% - 6,8%), które może pochwalić się najniższym wskaźnikiem z gmin LGD. Jedynie w gminie Radłów bezrobocie zmniejszyło się tylko w niewielkim stopniu (9,5% - 8,8%).

Wśród bezrobotnych we wszystkich gminach należących do LGD większość stanowią kobiety. W przypadku Borzęcina było to 59% w 2015 r. i 61% w 2020 r., w Brzesku 60% w 2015 r. i 63% w 2020 r., w Dębnie 61% w 2015 r. i 62% w 2020 r., a w Radłowie 60% w 2015 r. i 62,5% w 2020r. Widać więc, że sytuacja kobiet na rynku pracy nie poprawiła się w równym stopniu, co sytuacja mężczyzn.

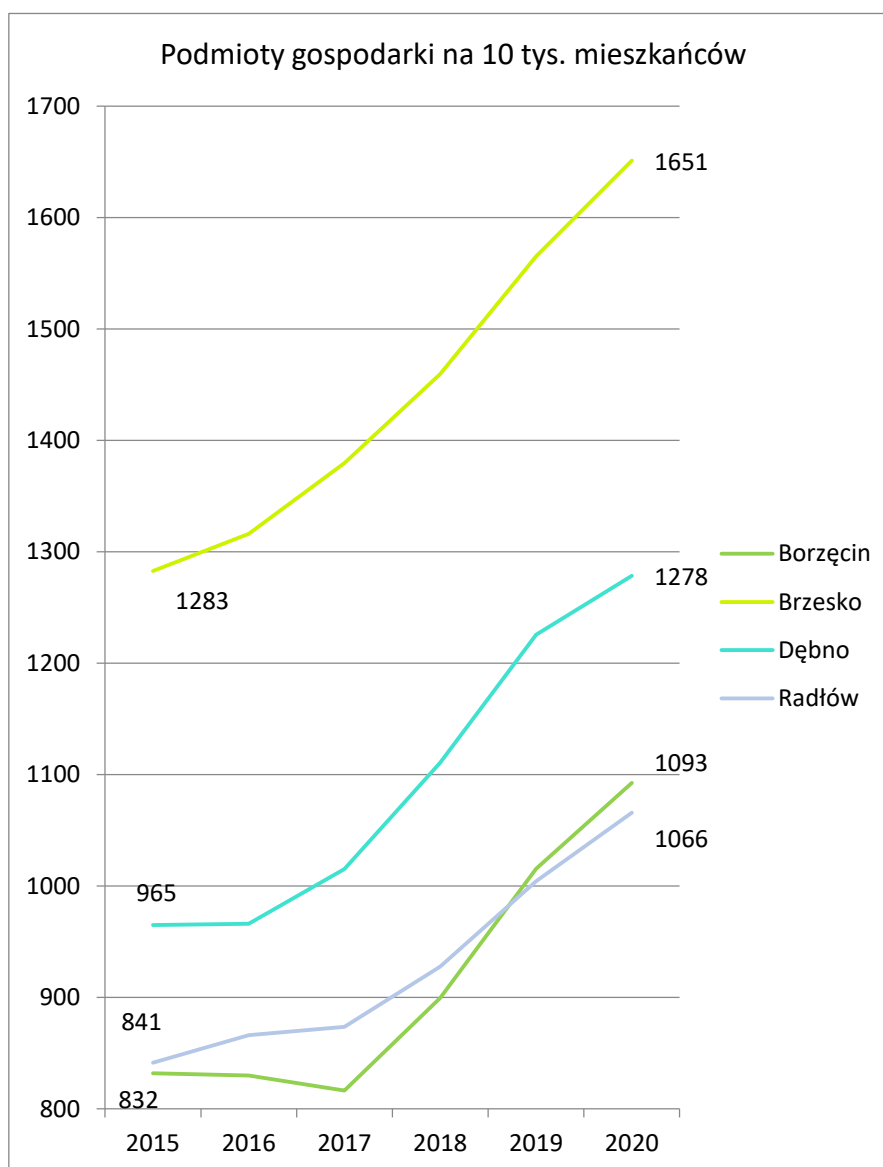
Wykres 4 Bezrobotni a liczba ludności.

Źródło: dane GUS.

W latach 2015-2020 w gminach na obszarze LGD zaobserwowano spory wzrost zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys., mieszkańców. Najwyższym wynikiem w 2020 r. odznacza się gmina Brzesko (1651, wzrost o 368 od 2015 r.), następnie gmina Dębno (1278), oraz gminy Borzęcin i Radłów na podobnym poziomie (odpowiednio 1093 i 1066). Jest to bardzo pozytywna tendencja biorąc pod uwagę, że niewielka liczba podmiotów gospodarczych i brak nowych inwestycji były wyszczególnione w LSR jako jeden z podstawowych problemów regionu.

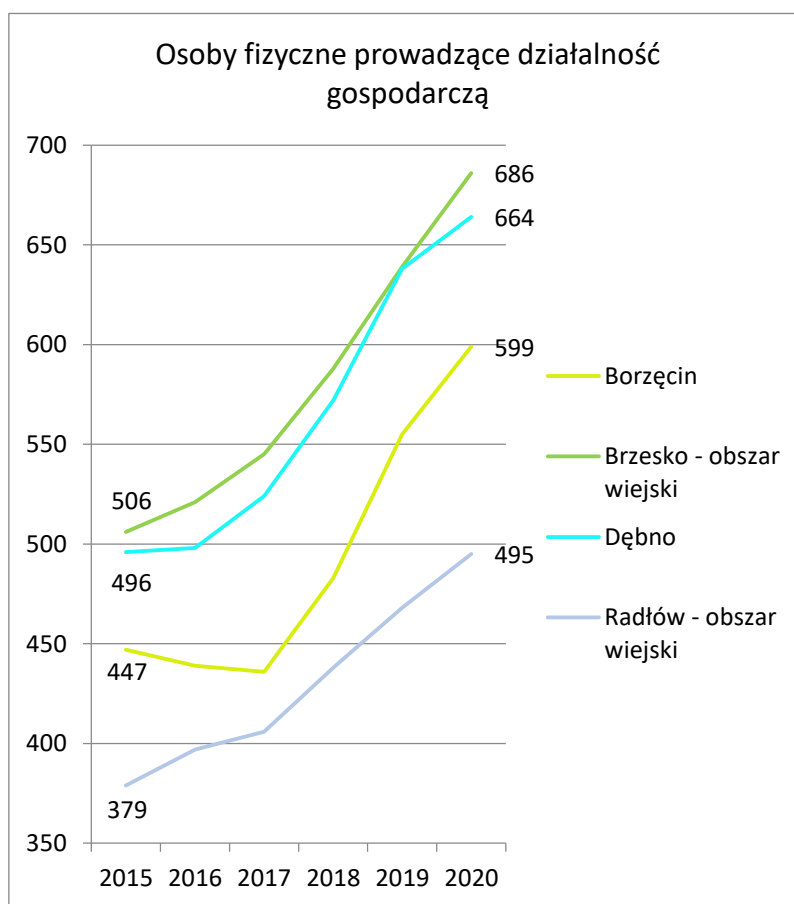
Wykres 5 Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym.

Źródło: dane GUS.

Spory wzrost odnotowano również w liczbie osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców. Na pierwszym miejscu pod względem liczby (686) jak i wzrostu (180) znajduje się gmina Brzesko, jednak szczególnie od roku 2017 znacznie wzrosła liczba osób prowadzących działalność w gminach Dębno oraz Borzęcin. W gminie Radłów wzrost ten jest najmniej dynamiczny, jednak wciąż duży (379 – 495).

Wykres 6 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców.

Źródło: dane GUS.

Organizacje pozarządowe

W LSR zwrócono uwagę na rolę organizacji pozarządowych w sektorze społecznym i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Organizacje te zajmują się przede wszystkim organizowaniem czasu wolnego w formie warsztatów i wydarzeń sportowo-rekreacyjnych, ale także biorą udział w kultywowaniu lokalnych tradycji i ochronie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego. Przygotowują one inicjatywy i przedsięwzięcia, których finansowanie przewidziano w LSR.

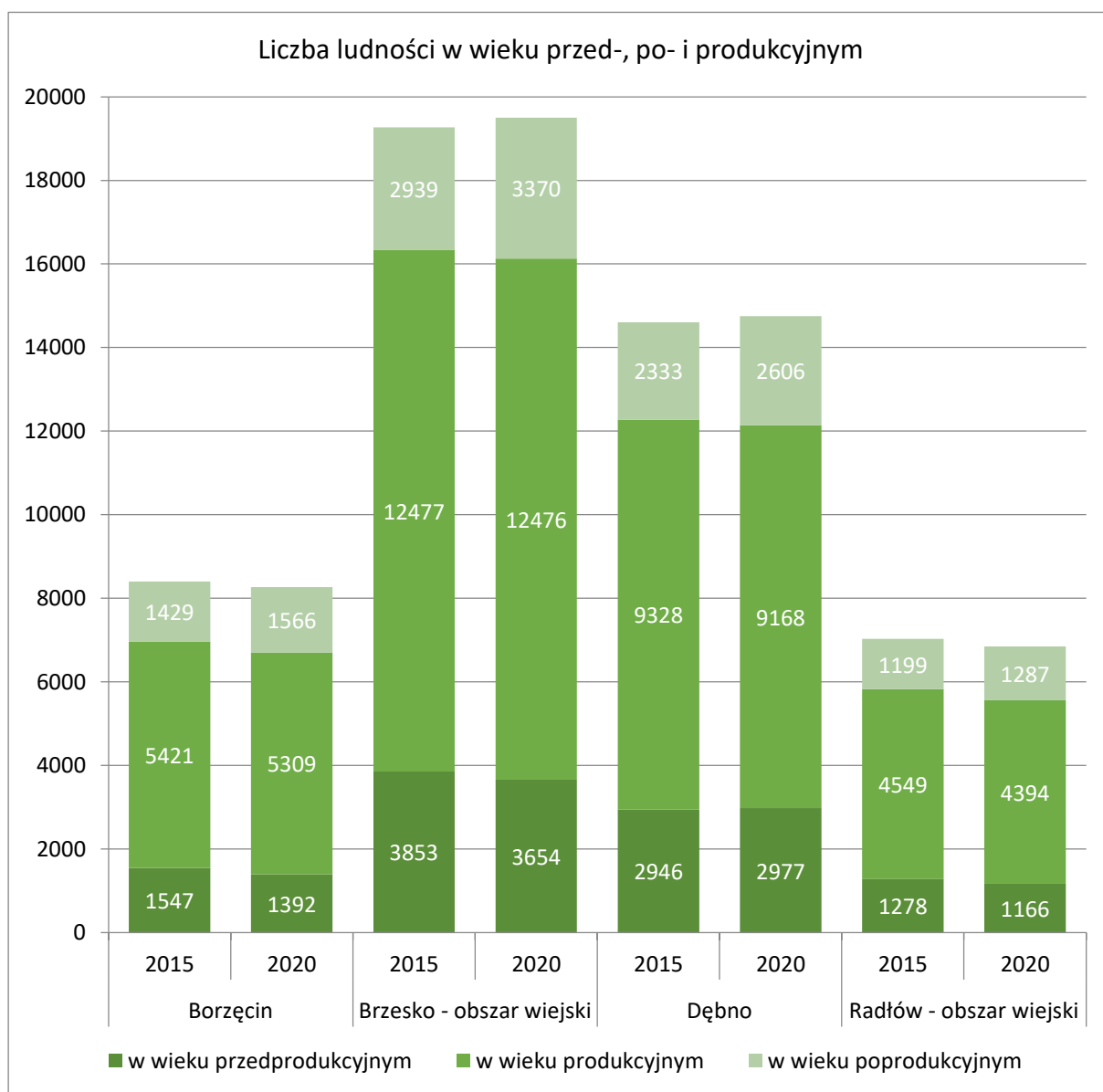
Grupy defaworyzowane

Za najważniejszą grupę defaworyzowaną uznano w LSR ludzi młodych w wieku od 18 do 30 roku życia z wykształceniem ponadgimnazjalnym i zawodowym. Do tej grupy należy najwięcej zarejestrowanych osób bezrobotnych, a ich wykształcenie oraz umiejętności zawodowe i kompetencje miękkie nie są dostosowane do wymagań pracodawców. W miarę

przeprowadzania kursów zawodowych, na początku roku 2018 do grup defaworyzowanych dołączono wszystkie osoby bezrobotne bez względu na wiek, co było słusznym założeniem wynikającym ze zmieniającej się sytuacji na rynku pracy w całej Polsce na przestrzeni lat wdrażania strategii. W trakcie realizacji działań adresowanych do grup defaworyzowanych okazało się, że początkowo zawężona kategoria osób bezrobotnych z jednej strony utrudniała realizację wskaźników dotyczących realizacji operacji adresowanych do grup defaworyzowanych, utrudniała pozyskiwanie środków przez osoby, które również dotknięte są bezrobociem, a które nie mieściły się w zawężonych kategoriach.

Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym utrzymuje się na mniej więcej stałym poziomie w dwóch większych gminach Brzesko i Dębno, natomiast w gminach Borzęcin i Radłów odsetek osób poniżej 17. roku życia i w wieku produkcyjnym stopniowo się pomniejsza. We wszystkich czterech gminach da się również zaobserwować pogłębiające się starzenie się społeczeństwa wraz ze wzrastającą liczbą osób w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 7 Ludność w wieku przed-, po- i produkcyjnym.

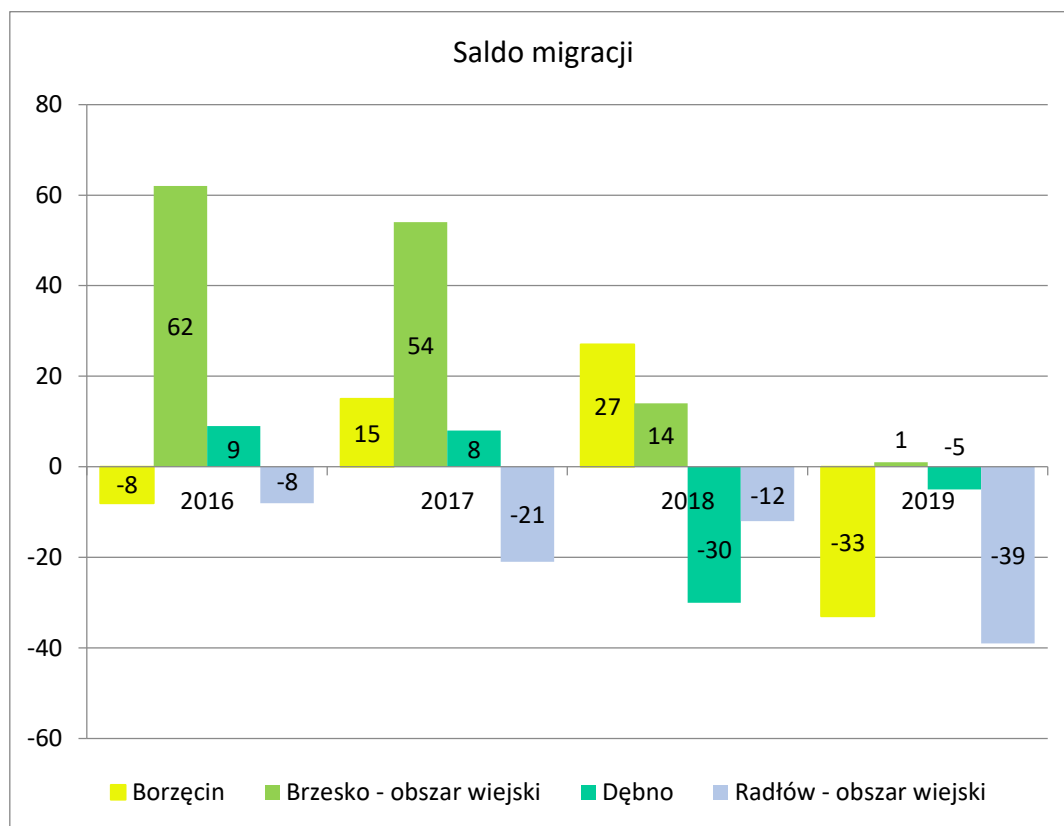

Źródło: dane GUS.

Sytuacja migracji na obszarze LGD w ostatnich latach uległa znaczącym zmianom. Można zaobserwować silną tendencję spadkową w gminach Brzesko, Dębno oraz Radłów. Jedynie w gminie Brzesko saldo migracji wciąż było dodatnie w roku 2019, spadło jednak z poziomu 62 w 2016 r. do 1 w 2019 r. Nieco inaczej ma się sytuacja gminy Borzęcin, gdzie w latach 2017, 2018 saldo migracji było dodatnie i rosło, w 2019 r. widać jednak tendencję odwrotną podobnie jak w pozostałych gminach. Jest to istotny problem tego regionu związany również z sytuacją na rynku pracy. Został on zdiagnozowany w LSR i przewidywane

są działania mające na celu powiększanie kompetencji potencjalnych pracowników, by lepiej pasowały do potrzeb rynku.

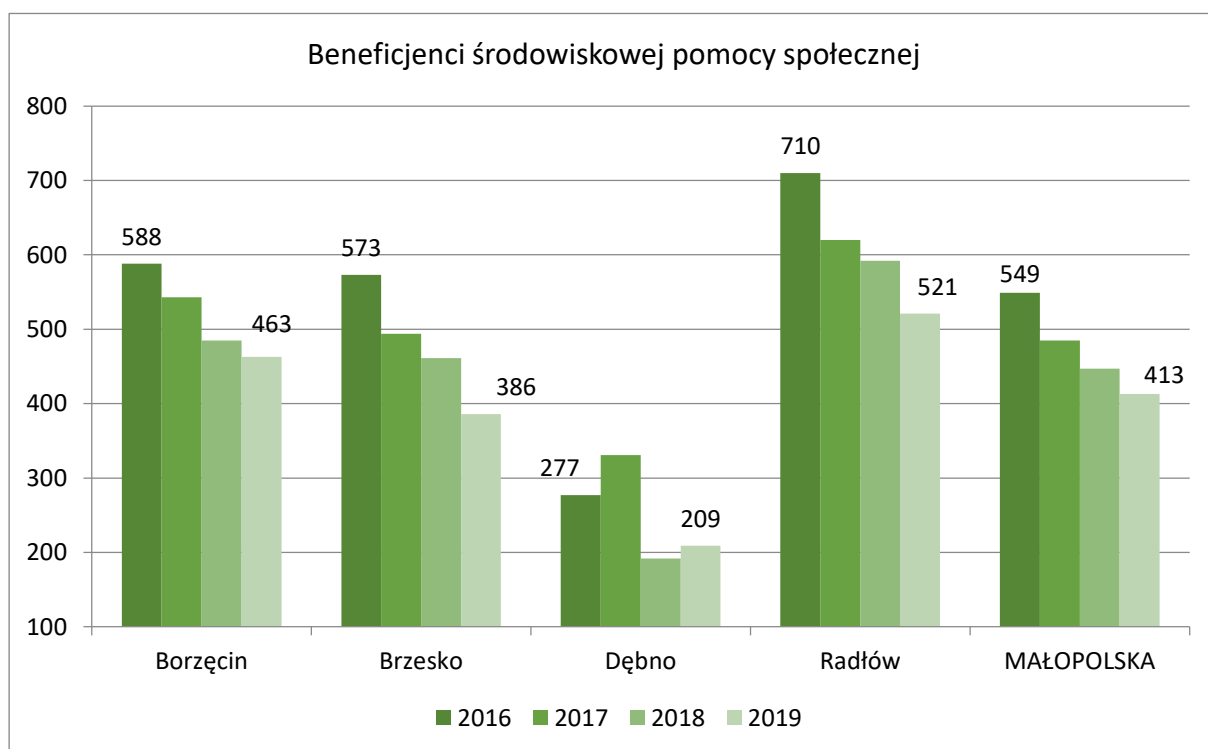
Wykres 8 Saldo migracji.

Źródło: dane GUS.

Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w gminach „Kwartetu” stale spada i to bardziej raptownie niż w reszcie województwa małopolskiego. W gminach Borzęcin oraz Radłów jest ona wciąż wyższa niż wynik województwa, natomiast w większych gminach Brzesko oraz Dębno jest poniżej wyniku wojewódzkiego. Szczególnie gmina Dębno wykazuje się niską liczbą osób korzystających z pomocy społecznej (209 w 2019 roku).

Wykres 9 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej.

Źródło: dane GUS.

Turystyczne obiekty noclegowe (stan w dniu 31 lipca 2021)

Jednym z ważnych czynników rozwoju lokalnego jest rozwój aktywności ekonomicznej i społecznej mieszkańców. Dobrym rozwiązaniem jest aktywizowanie mieszkańców do prowadzenia usług agroturystycznych. Dzięki możliwości świadczenia takich usług możliwa jest ochrona lokalnego dziedzictwa kulturowego, które często staje się częścią oferowanego produktu turystycznego. Dobrym pomysłem byłyby wpisane do LSR działania związane z obywatelskim tworzeniem miejsc rekreacji. W ramach konsultacji ustalono, że ogłoszone zostaną konkursy na prace konserwatorskie lub restauratorskie zabytków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków lub Rejestru Zabytków. Takie działania z jednej strony są ważnym elementem budowania tożsamości lokalnej, z drugiej mogłyby być atrakcjami przyciągającymi potencjalnych klientów gospodarstw agroturystycznych. Jak wynika z danych GUS liczba turystycznych obiektów noclegowych na terenie LGD nie zwiększa się. W tym kontekście ważne wydaje się pytanie, jakie działania mogą przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności turystycznej na tym terenie.

Tabela 3 Turystyczne obiekty noclegowe (stan w dniu 31 lipca).

	2016	2017	2018	2019	2020
Brzesko	6	5	5	4	4
Dębno	1	1	1	1	1
Radłów	1	1	1	1	1

Źródło: dane GUS.

Cele zapisane w LSR

W Lokalnej Strategii Rozwoju zostały wskazane 3 cele główne, a w ich obrębie cele szczegółowe. Powstały one na podstawie wyników przeprowadzonej diagnozy i analizy SWOT. Dzięki temu cele mają przeciwdziałać najistotniejszym problemom regionu i być dostosowane do potrzeb społeczności gmin. Realizacja tych celów ma pozwolić na lepsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszaru „Kwartetu na Przedgórzu”.

Pierwszym celem ogólnym było włączanie społeczności lokalnej w działania na rzecz poprawy jakości życia, dostępu do wiedzy oraz perspektyw rozwoju wszystkich grup mieszkańców. Tak szeroko zdefiniowany cel zakładał 3 cele szczegółowe. Po pierwsze budowę i modernizację miejsc kultury oraz infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej, których rozmieszczenie na obszarze LGD jest nierównomierne. Istotna jest tu także renowacja lokalnych zabytków, które pozwalają na zachowanie tożsamości lokalnej. Kolejny cel szczegółowy dotyczył kultywowania i zachowania tradycji na obszarze, gdzie mimo poprawy w ostatnich latach oferta kulturalna wciąż nie jest dostosowana do potrzeb mieszkańców. Działania takie również przyczyniają się do zachowania tożsamości lokalnej. Trzecim celem szczegółowym nakierowany był na promocję zdrowego trybu życia oraz ochronę środowiska obszaru LGD. Według wykonanej diagnozy potrzeba więcej środków na organizację zajęć sportowych na terenie gmin, co pozwoli zniwelować istniejące problemy.

Drugim celem ogólnym był zrównoważony rozwój obszaru i działalności gospodarczej w oparciu o potencjały lokalne. Był on realizowany w obrębie dwóch celów szczegółowych. Odpowiada on na zdiagnozowane problemy dotyczące braku wystarczającej aktywności gospodarczej mieszkańców. Dlatego pierwszym celem szczegółowym było wzmacnianie

aktywności gospodarczej mieszkańców, by odpowiadała potrzebom rynku. Dotyczy to małej liczby nowotworzonych przedsiębiorstw, a także słabego rozwoju tych już działających, o którym mowa w LSR. W kwietniu 2021 r. dokonano jednak zmian w LSR wynikających z ograniczonej możliwości działania podczas pandemii COVID-19, więc cel tworzenia nowych miejsc pracy należy uznać za nieosiągnięty na stan obecny. Drugim celem szczegółowym było ułatwienie dostępu do rynku pracy. Zakłada się wspieranie przedsiębiorstw w celu tworzenia miejsc pracy oraz wspieranie postaw przedsiębiorczych w celu rozpoczynania działalności gospodarczej. Zdiagnozowana grupa defaworyzowanych młodych ludzi bez pracy (a później też bezrobotnych bez względu na wiek) miała zapewnione wsparcie w postaci różnych form edukacyjnych, wzmacniających ich pozycję na rynku pracy.

Za trzeci cel ogólny uznano upowszechnianie idei współpracy i budowania partnerstwa na obszarze Przedgórza. W jego ramach realizowany był jeden cel szczegółowy. Mieszkańcy wskazali potrzebę dalszych zintensyfikowanych przedsięwzięć w zakresie angażowania się LGD w rozwój obszaru. Ponadto badania wykazały potrzebę wzmocnienia działań aktywizujących mieszkańców oraz prowadzenia akcji zachęcających lokalne podmioty do składania wniosków. Działania te przekładają się na szkolenia prowadzone przez LSR, doradztwo indywidualne i pomoc w składaniu wniosków o dofinansowanie projektów.

Określone przez Stowarzyszenie „Kwartet na Przedgórzu” cele (ogólne i szczegółowe), przypisane im przedsięwzięcia i wskaźniki odpowiadają na problemy, które zostały zdiagnozowane poprzez analizę danych statystycznych oraz konsultacje społeczne prowadzone na obszarze LGD. Osiągnięcie określonych pułapów wskaźników daje szansę na zniwelowanie słabych stron obszaru. W konsekwencji można stwierdzić, że Lokalna Strategia Rozwoju przyczynić się do pozytywnych zmian na obszarze Lokalnej Grupy Działania.

5.2. Rzeczowy i finansowy postęp w realizacji LSR

Ocena postępu rzeczowo-finansowego pozwala sprawdzić pierwsze efekty wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju. Ewaluacja jest możliwa dzięki danym dotyczącym wskaźników wartości produktu, przypisanych do poszczególnych przedsięwzięć na etapie tworzenia LSR. Umiejętny dobór wskaźników zwiększa możliwość dobrej orientacji w realizowaniu celów szczegółowych. Na początek warto przyrzeć się samej historii naborów, której szczegóły prezentuje poniższa tabela.

Tabela 4 Historia naborów.

Historia naborów						
Data naboru od... do...	Przedsięwzięcie (w nawiasie wpisać K – konkurs, O – operacja własna, G – projekt grantowy)	Liczba złożonych wnioskó w	Liczba wybranych h wnioskó w (dotyczy wszystkich wniosków, również wykraczający ch poza limit)	Liczba podpisanych h umów (w przypadku grantów, proszę podać liczbę umów z grantobiorcami)	Protesty złożone (w przypadku grantów – odwołania)	Protesty / odwołania uwzględnio ne
9.04.2021 r. – 23.04.2021 r.	Wyposażenie podmiotów działających w sferze kultury (G)	8	8	0	0	0
1.03.2021 r. – 19.03.2021 r.	Zachowanie dziedzictwa lokalnego (G)	8	8	0	0	0
1.03.2021 r. – 19.03.2021 r.	Promowanie obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych (G)	10 (w tym 1 wycofany)	9	0	0	0
29.12.2020 - 20.01.2021 r.	Rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej (K)	4 (w tym 2 wycofane)	2	0	0	0
29.12.2020 - 20.01.2021 r.	Promowanie obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług	1	1	0	0	0

	lokalnych (K)					
29.12.2020 - 20.01.2021 r.	Rozwijanie działalności gospodarczej (K)	4	4	0	0	0
10.11.2020 – 10.12 2020 r	Działania promujące zdrowy tryb życia i/lub działania proekologiczne (W)	1	1	1	0	0
1.09.2020 r. – 17.09.2020 r.	Wypożyczenie podmiotów działających w sferze kultury (G)	8	8	wycofany	0	0
1.09.2020 r. – 17.09.2020 r.	Rozwijanie działalności gospodarczej (K)	4 (w tym 1 wycofany)	3	0	0	0
31.01 – 17.02 2020 r.	Rozwijanie działalności gospodarczej (K)	8	8	2	0	0
31.01 – 17.02 2020 r.	Rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej (K)	5	5	2	0	0
07.01.2020 – 07.02.2020 r	Tworzenie warunków do podejmowania pracy w zawodach deficytowych przez defaworyzowanych. (W)	1	1	1	0	0
14.10 – 30.10 2019 r.	Promowanie obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług	3	3	2	0	0

	lokalnych (K)					
14.10.2019 r. – 30.10.2019 r.	Rozwijanie działalności gospodarczej (K)	5	5	3	0	0
14.10.2019 r. – 30.10.2019 r.	Renowacja zabytków (K)	2	2	2	0	0
1.10.2019 r. – 25.10.2019 r.	Działania sportowe i/lub rekreacyjne (G)	11	11	8	0	0
28.02.2019 r. - 15.03 2019 r.	Rozwijanie działalności gospodarczej (K)	9	9	2	0	0
28.02.2019 r. - 15.03 2019 r.	Podejmowanie działalno ści gospodarczej (K)	17 (w tym 1 wycofany)	14	7	0	0
21.06.2018 r. – 12.07.2018 r.	Obywatelskie tworzenie miejsc rekreacji pn. „Przedgórzańskie Inspiracje" (G)	8	8	8	0	0
06.06 2018 r. - 07.07.2018 r.	Tworzenie warunków do podejmowania pracy w zawodach deficytowych przez de faworyzowanych (W)	1	1	1	0	0
25.04.2018 r. - 22.05.2018 r.	Rozwijanie działalności gospodarczej (K)	5	4	0 - ŻADEN WNIOSEK NIE PRZESZEDŁ POZYTYWNE WERYFIKACJI W UM	0	0

25.04.2018 r. – 22.05.2018 r.	Obywatelskie tworzenie miejsc rekreacji pn. „Przedgórzańskie Inspiracje" (G)	Wycofany	Wycofany	Wycofany	Wycofany	Wycofany
27.02.2018 r. – 19.03.2018 r.	Promowanie obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych (G)	10	10	10	0	0
27.02.2018 r. – 19.03.2018 r.	Działania sportowe i/lub rekreacyjne (G)	7	7	7	0	0
27.02.2018 r. – 19.03.2018 r.	Wypożyczenie podmiotów działających w sferze kultury (G)	13	13	8	0	0
18.12.2017 r. – 8.01.2018 r.	Działania sportowe i/lub rekreacyjne (G)	5	5	wycofany	0	0
18.12.2017 r. – 8.01.2018 r.	Rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej (K)	11	10	9	1	0
19.10.2017 r. – 6.11.2017 r.	Wypożyczenie podmiotów działających w sferze kultury (G)	5	4	wycofany	0	0
19.10.2017 r. – 6.11.2017 r.	Działania sportowe i/lub rekreacyjne (G)	Unieważni ony za małą liczbą wniosków żeby	-	-	-	-

		zrealizowa ć wskaźniki				
28.08.2017 r. – 25.09.2017 r.	Wypożyczenie podmiotów działających w sferze kultury (G)	Zbyt mała liczba złożonych wniosków nie pozwoliłab y w pełni zrealizowa ć wskaźnikó w odstą pion o od oceny i wyboru grantobior ców	-	-	-	-
28.08.2017 r. – 25.09.2017 r.	Działania sportowe i/lub rekreacyjne (G)	Zbyt mała liczba złożonych wniosków nie pozwoliłab y w pełni zrealizowa ć wskaźnikó w odstą pion o od oceny i wyboru grantobior ców	-	-	-	-

13.04.2017 r. – 14.05.2017 r.	Tworzenie warunków do podejmowania pracy w zawodach deficytowych przez de faworyzowanych (W)	1	1	1	0	0
13.04.2017 r. - 28.04.2017 r.	Zachowanie dziedzictwa lokalnego (K)	5	4	2	0	0
3.03.2017 r. – 20.03.2017 r.	Promowanie obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych (K)	5	5	3	0	0
3.03.2017 r. – 20.03.2017 r.	Rozwijanie działalności gospodarczej (K)	8 (w tym 2 wycofane)	6	0 - ŻADEN WNIOSEK NIE PRZESZEDŁ POZYTYWNE WERYFIKACJI W UM	1	0
3.03.2017 r. – 20.03.2017 r.	Budowa lub przebudowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej (K)	10	10	Wycofany	0	0
17.10.2016 r. 2.11.2016 r.	Rozwijanie działalności gospodarczej (K)	9	8	4	1	0
17.10.2016 r. - 2.11.2016 r.	Podejmowanie działalno ści gospodarczej (K)	11	10	6	0	0

Źródło: dane własne LGD.

Wszystkie nabory spotkały się ze sporym zainteresowaniem ze strony beneficjentów. Zdecydowanie największą popularnością cieszyły się nabory na podejmowanie działalności gospodarczej, a w dalszej kolejności jej rozwój. Pracownicy biura w trakcie wywiadu informowali, że powodzeniem cieszą się również granty. Poniższe tabele pokazują jak „Kwartet na Przedgórzu” realizuje założone cele.

Tabela 5 Postęp rzeczowy.

Rzeczowa realizacja celów oraz przedsięwzięć w LSR (stan na 31.05.2021 r.)														
Cel ogólny	Cel szczegółowy	Wskaźniki rezultatu	Kod wskaźnika (dotyczy EFROW)	Jednostka miary	Stan początkowy	Stan docelowy	Realizacja (%)	Przedsięwzięcie	Wskaźniki produktu	Kod wskaźnika (dotyczy EFROW)	Jednostka miary	Stan docelowy	Realizacja (%)	
													U	P
CEL OGÓLNY I: Włączenie społeczności lokalnej w działania na rzecz poprawy jakości życia, dostępu do wiedzy oraz perspektyw rozwoju wszystkich grup mieszkańców	Cel szczegółowy I.1 Poprawa jakości przestrzeni publicznej, w tym infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, kulturalnej i renowacja zabytków	Liczba osób, które odwiedziły /skorzystały z nowej lub zmodernizowanej infrastruktury kulturalnej, turystycznej lub rekreacyjnej	-	osoba	0	10200	61.62%	Przedsięwzięcie I.1.1 Budowa i modernizacja miejsc kultury oraz infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	Liczba nowych i/lub zmodernizowanych miejsc kultury, obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej	2.4 2.5	sztuka	18	67%	56%
								Przedsięwzięcie I.1.2 Obywatelskie tworzenie miejsc rekreacji pn. "Przedgórzańskie Inspiracje"	Liczba miejsc pn. „Przedgórzańskie Inspiracje”, utworzonych w ramach LSR	-	sztuka	8	100%	100%

		Wzrost liczby osób odwiedzających zabytki i obiekty	-	osoba	0	1000	20.00%	Przedsięwzięcie I.1.3 Renowacja zabytków	Liczba zabytków poddanych pracom konserwatorskim lub restauratorskim w wyniku wsparcia otrzymanego w ramach realizacji strategii	2.9	sztuka	6	100%	83%
	Cel szczegółowy I.2 Kultywowanie, zachowanie i upowszechnianie tradycji wzmacniające spójność obszarową Przedgórza	Liczba osób korzystających z działań o charakterze kulturalnym i/lub promocyjnym	-	osoba	0	10000	101.30%	Przedsięwzięcie I.2.1 Działania w oparciu o tradycję, produkt lokalny i dziedzictwo Przedgórza	Liczba operacji obejmujących wyposażenie podmiotów działających w sferze kultury	2.10	sztuka	16	50%	50%
									Liczba działań promujących obszar Przedgórza	2.12	sztuka	28	46%	43%
		Liczba osób korzystających z działań ukierunkowanych na edukację i/lub promocję w szczególności dotyczących historii Przedgórza	-	osoba	0	500	0.00%	Przedsięwzięcie I.2.2 Działania edukacyjne i/lub promocyjne o Przedgórzu bazujące na historii ludzi, miejsc i wydarzeń, w tym rozbudowa systemu EDU-INFO	Liczba podmiotów działających w sferze kultury, które otrzymały wsparcie w ramach realizacji LSR w zakresie działań kultywujących historię obszaru oraz rozbudowanie systemu edukacji o Przedgórzu (EDU-INFO)	2.11	sztuka	12	0%	0%

		Liczba odsłon portalu EDU-INFO (www.przedgorze.pl)	-	odslony	9322	16000	107.92%							
	Cel szczegółowy I.3 Aktywizacja mieszkańców poprzez promocję zdrowego trybu życia i ochrony środowiska oraz przeciwdziałanie zjawiskom aspołecznym	Liczba osób korzystających z działań mających na celu przeciwdziałanie zjawiskom aspołecznym, które promują zdrowy tryb życia i ochronę środowiska	-	osoba	0	3200	69.88%	Przedsięwzięcie I.3.1 Działania sportowe i / lub rekreacyjne	Liczba wydarzeń sportowych i/lub rekreacyjnych przeciwdziałających zjawiskom aspołecznym	-	sztuka	16	100%	50%
								Przedsięwzięcie I.3.2 Działania promujące zdrowy tryb życia i/lub działania proekologiczne	Liczba szkoleń, warsztatów, wydarzeń dotyczących działań proekologicznych i/lub promujących zdrowy tryb życia	-	sztuka	3	0	0%

CELOGÓLNY II: Zrównoważony rozwój obszaru i działalności gospodarczej w oparciu o potencjały lokalne											
Cel szczegółowy II.1: Wzmocnienie przedsiębiorczości poprzez innowacyjność i działania prośrodowiskowe											
Liczba utworzonych miejsc pracy ogółem w tym w przedsiębiorstwach wykorzystujących działania innowacyjne i/lub prośrodowiskowe											
1.3		sztuka		0							
47 w tym 8 w przedsiębiorstwach wykorzystujących działania innowacyjne i/lub prośrodowiskowe											
(w tym 175% w przedsiębiorstwach wykorzystujących działania innowacyjne i/lub prośrodowiskowe)		47%									
Przedsięwzięcie II.1.1 Tworzenie i rozwijanie przedsiębiorstw w tym uwzględniające innowacyjność i działania prośrodowiskowe											
Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa w tym operacji innowacyjnych i/lub uwzględniających działania prośrodowiskowe											
1.1		sztuka									
15 w tym 3 operacje innowacyjne i/lub uwzględniające działania prośrodowiskowe											
80%		333% operacje innowacyjne i/lub uwzględniające działania prośrodowiskowe)									
67%		267% operacje innowacyjne i/lub uwzględniające działania prośrodowiskowe)									
Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa w tym operacji innowacyjnych i/lub uwzględniających działania prośrodowiskowe											
1.2		sztuka									
22 w tym 5 operacje innowacyjne i/lub uwzględniające działania prośrodowiskowe											
59%		100% operacje innowacyjne i/lub uwzględniające działania prośrodowiskowe)									
27%		100% operacje innowacyjne i/lub uwzględniające działania prośrodowiskowe)									

	Cel szczegółowy II.2: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu na rynku pracy grupy defaworyzowanej	Liczba osób przeszkolonych w tym liczba osób z grupy defaworyzowanej objętych wsparciem	2.2	osoba	0	150	73.00%	Przedsięwzięcie II.2.1 Tworzenie warunków do podejmowania pracy przez defaworyzowanych	Liczba szkoleń i innych działań edukacyjnych kierowanych do grupy defaworyzowanej	2.1	sztuka	6	100%	100%
		Liczba osób oceniających szkolenia jako adekwatne do oczekiwań zawodowych	2.3	osoba	0	100	100.00%							
CEL OGÓLNY III: Upowszechnianie idei współpracy i budowania partnerstwa na obszarze Przedgórza	Cel szczegółowy III.1.1: Promowanie obszaru poprzez wzmacnianie partnerskiej współpracy LGD Kwartet na Przedgórzu	Liczba osób uczestniczących w szkoleniach	-	osoba	0	180	48.89%	Przedsięwzięcie III.1.1 Promowanie obszaru poprzez zwiększanie efektywności funkcjonowania partnerstwa	Liczba osobodni szkoleń dla pracowników i organów LGD	4.1	sztuka	228	100%	64%

		Liczba osób, które otrzymały wsparcie po uprzednim udzieleniu indywidualnego doradztwa w zakresie ubiegania się o wsparcie na realizację LSR, świadczonego w biurze LGD	-	osoba	0	30	80.00%		Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	4.2	sztuka	400	100%	111%
		Liczba osób uczestniczących w działaniach informacyjno-konsultacyjnych	-	osoba	0	100	388.00%		Liczba działań przyczyniających się do składania wniosków przez beneficjentów	-	sztuka	8	100%	62%
		Liczba osób zadowolonych ze spotkań przeprowadzonych przez LGD	-	osoba	0	70	275.71%		Liczba zrealizowanych projektów współpracy, w tym projektów współpracy międzynarodowej	3.2	sztuka	4	25%	0%

		Liczba projektów wykorzystujących lokalne zasoby: przyrodnicze, kulturowe, turystyczne, produkty lokalne	3.3	sztuka	0	2	0.00%		Liczba działań mających na celu rozwój rynku produktów lokalnych	-	sztuka	1	0%	0%
		Liczba osób, które skorzystały z oznakowanych turystycznych tras, miejsc, ścieżek, szlaków	-	osoba	0	400	0.00%		Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	-	sztuka	14	14%	0%
									Liczba oznakowanych turystycznych tras, miejsc, ścieżek, szlaków	-	sztuka	2	0%	0%
		Liczba projektów skierowanych do następujących grup docelowych: przedsiębiorcy, turyści i mieszkańcy	3.4	sztuka	0	2	0.00%	Przedsięwzięcie III.1.2 Edukacja mieszkańców w zakresie RLKS	Liczba spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami	-	sztuka	16	100%	126%
									Liczba animujących działań w celu aktywizacji lokalnej społeczności	-	sztuka	80	100%	139%

Źródło: dane własne LGD.

Analiza wskaźników dla pierwszego celu ogólnego wskazuje na mniej lub bardziej zaawansowany stopień realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju. W dużym stopniu (ponad 50%) zostały zrealizowane przedsięwzięcia z zakresu włączenia społeczności lokalnej w działania na rzecz poprawy jakości życia, dostępu do wiedzy oraz perspektyw rozwoju wszystkich grup mieszkańców, w tym poprawa jakości infrastruktury w przestrzeni publicznej, renowacja zabytków i wyposażanie podmiotów działających w sferze kultury. Dość dobrze prezentują się wskaźniki dotyczące liczby wybudowanych/ zmodernizowanych obiektów infrastruktury kulturalnej i turystycznej lub operacji promujących turystykę lokalną. Na drugim biegunie znajdują się póki co działania edukacyjne i promocyjne o Przedgórzu bazujące na historii ludzi, miejsc i wydarzeń, w tym rozbudowa systemu EDU-INFO (nabór z tego zakresu jest w toku).

Bardzo dobrze prezentują się wskaźniki w przypadku drugiego celu, jakim jest zrównoważony rozwój obszaru i działalności gospodarczej w oparciu o potencjały lokalne. Takie przedsięwzięcia, jak tworzenie nowych przedsiębiorstw innowacyjnych lub uwzględniających działania prośrodowiskowe, przekroczyły wartość docelową (267%). Dobre wyniki osiągnęły także przedsięwzięcia polegające na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa (100%) oraz szkolenia i działania edukacyjne w celu tworzenia warunków do podejmowania pracy przez defaworyzowanych (100%).

W przypadku trzeciego celu, czyli działań z zakresu Upowszechnianie idei współpracy i budowania partnerstwa na obszarze Przedgórza w ponad 100% zrealizowano operacje obejmujące udzielanie indywidualnego doradztwa (111%) oraz liczby spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami (126%) i animujących działań w celu wspierania lokalnej społeczności (139%). W ponad połowie zrealizowano działania szkoleniowe dla pracowników i organów LGD (64%). Nieco słabiej prezentują się wskaźniki dotyczące wydarzeń sportowych lub rekreacyjnych przeciwdziałających zjawiskom aspołecznym (50%). Nie zrealizowano natomiast projektów współpracy, działań mających na celu rozwój rynku produktów lokalnych, oznakowania tras turystycznych i szkoleń, warsztatów, wydarzeń dotyczących działań proekologicznych i promujących zdrowy tryb życia. Warto jednak zaznaczyć, że na dzień zbierania danych do opracowania niniejszego raportu, tj. 31.05.2021

dwa projekty współpracy były już w trakcie realizacji zatem osiągnięcie wartości docelowych wskaźników nie jest zagrożone.

Postęp realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju nie budzi większych zastrzeżeń, a warto podkreślić, iż spora część spośród wskaźników została już zrealizowana. Poziom realizacja przedsięwzięć zbliża więc LGD do osiągnięcia zamierzonych w LSR celów.

Tabela 6 Postęp finansowy.

Finansowa realizacja celów oraz przedsięwzięć w LSR (stan na 31.05.2021 r.)														
Cele ogólne				Cele szczegółowe				Przedsięwzięcia						
Nazwa	Budżet w LSR [PLN]	Realizacja budżetu [PLN]	Realizacja budżetu [%]	Nazwa	Budżet w LSR [PLN]	Realizacja budżetu [PLN]	Realizacja budżetu [%]	Nazwa	Program / fundusz	Budżet w LSR [PLN]	Pomoc przyznana		Pomoc wypłacona	
											Realizacja budżetu [PLN]	Realizacja budżetu [%]	Realizacja budżetu [PLN]	Realizacja budżetu [%]
CEL OGÓLNY I: Włączenie społeczności lokalnej w działania na rzecz poprawy jakości życia, dostępu do wiedzy oraz perspektyw rozwoju wszystkich grup mieszkańców	3,460,000.00	1,501,333.04	43%	Cel szczegółowy I.1 Poprawa jakości przestrzeni publicznej, w tym infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, kulturalnej i renowacja zabytków	2,592,000.00	1,200,504.04	46%	Przedsięwzięcie I.1.1 Budowa i modernizacja miejsc kultury oraz infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	PROW	2,304,000.00	2 308 357,59	100%	1,015,914.21	44.09%

							Przedsięwzięcie I.1.2 Obywatelskie tworzenie miejsc rekreacji pn. "Przedgórzańsk e Inspiracje"	PROW	48,000.00	48,000.00	100%	48,000.00	100%
							Przedsięwzięcie I.1.3 Renowacja zabytków	PROW	240,000.00	206,589.8 3	86%	136,589.83	57%
							Cel szczegółowy I.2 Kultywowanie, zachowanie i upowszechnianie tradycji wzmacniające spójność obszarową Przedgórza	712,0 00.00	258,878.00	36%	Przedsięwzięcie I.2.1 Działania w oparciu o tradycję, produkt lokalny i dziedzictwo Przedgórza	PROW	640,000.00

								działania proekologiczne						
CEL OGÓLNY II: Zrównoważony rozwój obszaru i działalności gospodarczej w oparciu o potencjały lokalne	3,740,000.00	2,606,999.00	70%	Cel szczegółowy II.1: Wzmocnienie przedsiębiorczości poprzez innowacyjność i działania prośrodowiskowe	3,620,000.00	2,506,999.00	69%	Przedsięwzięcie II.1.1 Tworzenie i rozwijanie przedsiębiorstw w tym uwzględniające innowacyjność i działania prośrodowiskowe	PROW	3,620,000.00	2 506 999,00	69%	1,350,757.22	37%
				Cel szczegółowy II.2: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu na rynku pracy grupy defaworyzowanej	120,000.00	100,000.00	83%	Przedsięwzięcie II.2.1 Tworzenie warunków do podejmowania pracy przez defaworyzowanych	PROW	120,000.00	100,000.00	83%	100,000.00	83%

CEL OGÓLNY III: Upowszechnianie idei współpracy i budowania partnerstwa na obszarze Przedgórza	2,290,0 00.00	987,347.28	43%	Cel szczegółowy III.1: Promowanie obszaru poprzez wzmacnianie partnerskiej współpracy LGD Kwartet na Przedgórzu	2,290, 000.0 0	987,347.28	43%	Przedsięwzięcie III.1.1 Promowanie obszaru poprzez zwiększanie efektywności funkcjonowania partnerstwa	PROW	1,947,800. 00	1 947 800, 00	100%	835,719.09	43%
								Przedsięwzięcie III.1.2 Edukacja mieszkańców w zakresie RLKS	PROW	342,200.00	342,200.0 0	100%	151,628.19	44%

Źródło: dane własne LGD.

W przypadku pierwszego celu LSR, zdecydowanie najwięcej środków zostało przeznaczonych na poprawę infrastruktury publicznej i przestrzennej służącej zaspokajaniu potrzeb kulturowych i społecznych. W maju 2021 roku z założonych ponad 2,5 mln zł wypłacono na to przedsięwzięcie ponad 1,2 mln zł. W przypadku przedsięwzięcia dotyczącego obywatelskiego tworzenia miejsc rekreacji pn. "Przedgórzańskie Inspiracje" wypłacono już całość środków, czyli 48 tys. zł. Z założonego budżetu 712 tys., zł na kultywowanie, zachowanie i upowszechnianie tradycji wzmacniających spójność obszarową Przedgórza wypłacono ok. 250 tys. zł (36%).

Zdecydowanie najwięcej środków w budżecie LSR przewidziano na cel 2, czyli Zrównoważony rozwój obszaru i działalności gospodarczej w oparciu o potencjały lokalne. Szczególnie na tworzenie i rozwijanie przedsiębiorstw (w tym uwzględniające innowacyjność i działania prośrodowiskowe) do maja 2021 roku przyznano ponad 3,6 mln zł i wypłacono ponad 1,3 mln zł.

Sporo środków zostało także przeznaczonych na Upowszechnianie idei współpracy i budowania partnerstwa na obszarze Przedgórza, w tym szczególnie na promowanie obszaru poprzez zwiększanie efektywności funkcjonowania partnerstwa przeznaczono prawie 2 mln zł, z których wykorzystano ponad 830 tys. zł. Na edukację mieszkańców w zakresie RLKS przyznano 342 tys. zł, z czego wydano już 151,6 tys.

Dla celu ogólnego 1 budżet jest zrealizowany na poziomie 43%. Zdecydowanie lepiej prezentują się wyniki związane z realizacją budżetu dla celu ogólnego 2, który został zrealizowany na poziomie 70%, a dla celu ogólnego 3 na poziomie 43%.

5.3. Projekty współpracy

Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Kwartet na Przedgórzu” w dniu 9 marca 2021 roku w Krakowie wraz z Nadwiślańską Grupą Działania „E.O.CENOMA” podpisał umowę z Zarządem Województwa Małopolskiego na realizację rowerowego projektu współpracy „Przedgórzańskie i Nadwiślańskie Trasy - pętlami atrakcji turystycznych” (POINT & PATH). Wartość projektu opiewa na kwotę: 359 385,36 zł, a udział finansowy LGD Stowarzyszeniem „Kwartet na Przedgórzu” wynosił 170 473,00 zł. Operacja ta ma na celu rozwój turystyki

rowerowej oraz promocję obszaru i dziedzictwa lokalnego, przy okazji wzmacniając partnerską współpracę na terenie Stowarzyszenia „Kwartet na Przedgórzu” oraz Nadwiślańskiej Grupy Działania „E.O.CENOMA” poprzez wyznaczenie pętli rowerowych, wydanie map, przewodników, albumów, materiałów promocyjnych i wykonanie kampanii i filmów reklamowych. Jedną z dodatkowych atrakcji ma być także stworzenie specjalnej aplikacji promującej obszar partnerski i pomagającej w poruszaniu się na dwóch kółkach po obszarze 11 gmin (Bochnia, Brzesko, Borzęcin, Dębno, Drwinia, Kazimierza Wielka, Koszyce, Nowe Brzesko, Radłów, Rzeszawa i Szczurowa). Planowany termin zakończenia działań to 31 stycznia 2022 roku.

Ciekawe walory przyrodnicze uznane zostały w LSR jako potencjał niedostatecznie wykorzystywany, więc tego rodzaju projekt należy uznać za jak najbardziej pozytywny i pożądany. Zwiększenie świadomości obszaru pod względem turystycznym oraz zwiększenie potencjału regionu partnerskiego są tutaj wielką szansą. Docenić trzeba także innowacyjność projektu, w tym między innymi stworzenie nowoczesnej aplikacji.

Tabela 7 Projekty współpracy realizowane przez LGD.

Tytuł projektu: Przedgórzańskie i Nadwiślańskie trasy – pętlami atrakcji turystycznych (PINT-PAT)			
Data rozpoczęcia:	9.03.2021 r,	Data zakończenia, jeśli została zakończona, lub aktualny etap:	W trakcie realizacji I etapu
Charakter projektu:	☒ krajowy	☐ międzynarodowy	
Czas trwania (planowanych) działań w miesiącach:	30	Całkowity budżet projektu (w zł):	359 385,00 zł
		Udział finansowy LGD w którym prowadzona jest ewaluacja (w zł):	170 473,00 zł

Kraje zaangażowane (dotyczy współpracy międzynarodowej)	-	Liczba partnerów (w podziale na krajowych i zagranicznych)	Krajowych:	1
			Zagranicznych:	-
Czy LGD, w którym prowadzona jest ewaluacja był partnerem wiodącym w tym projekcie współpracy?	☐ tak	☐ X nie		
Opis projektu				
Proszę opisać korzyści dla: wzmocnienia kapitału społecznego, zachowania dziedzictwa lokalnego / rozwoju lokalnego / turystyki	Dla uczestników projektu	zwiększenie aktywności mieszkańców poprzez promowanie turystyki rowerowej, budowanie partnerstwa na bazie działań projektowych (wspólne mapy, przewodnik, album), wytyczanych nowych pętli rowerowych; podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych		
	Dla osób poza projektem	Wzrost poziomu wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych; promowanie lokalnej przedsiębiorczości (informacja w przewodniku i na mapach dot. szeroko pojętej obsługi turystów – gastronomia, noclegi, miejsca rekreacji); aktywizacja różnych grup społecznych poprzez promocję projektu, turystyki rowerowej, aktywnego spędzania wolnego czasu; promocja obszaru działania LGD „Kwartet na Przedgórzu” i wytyczonych pętli rowerowych poprzez szeroko zakrojoną kampanię reklamową		
Proszę opisać, jakie projekt wykorzystuje	Przyrodnicze	Lasy, zbiorniki wodne, miejsca atrakcyjne krajobrazowo		
	Historyczne	Obiekty architektoniczne, zabytki, pomniki, miejsca pamięci, cmentarze		

zasoby przyrodnicze, historyczne, produktów lokalnych, kulturowych, turystycznych, inne	Produkty lokalne	-
	Kulturowe	Obiekty sakralne, zabytki, pomniki, miejsca pamięci
	Turystyczne	Na mapach i w przewodniku opisujemy trasy rowerowe, punkty gastronomiczne i noclegowe, punkty obsługi rowerzystów
	Inne, jakie?	-
Proszę opisać innowacyjność projektu (jeśli dotyczy)	Projekt wykorzystuje nowoczesne technologie – stworzenie mobilnej aplikacji, zawierającej wirtualnie wytyczone w ramach operacji pętle rowerowe. Innowacją aplikacji będzie zdobywanie punktów po przejechaniu określonej trasy oraz wymiana punktów na nagrody w postaci zaplanowanych do zakupu gadżetów rowerowych. Zbieranie punktów podczas przejazdu przez pętle odbywa się w formie gry. Aplikacja zawierać będzie moduły z opisem atrakcji obszaru, obiektów turystycznych, pobliskich tras rowerowych. Aplikacja opracowana w ramach projektu współpracy sposób nowatorski wykorzystuje lokalne zasoby.	
Proszę opisać trwałość efektów projekt	Wytyczone trasy, mapy, przewodnik, album, aplikacja	
Osiągnięte wskaźniki	Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym produktów współpracy międzynarodowej	1
	Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	2
	Liczba oznakowanych turystycznych tras, miejsc, ścieżek, szlaków i/lub działań mających na celu promocję i rozwój turystyki rowerowej na obszarze LGD.	1

Źródło: dane własne LGD.

Projekt ten w opinii pracowników biura LGD Stowarzyszeniem „Kwartet na Przedgórzu” należy uznać już w tym momencie za bardzo udany, ponieważ przyczynił się do aktywizacji społecznej mieszkańców oraz promocji zdrowego stylu życia.

5.4. Działania poza RLKS

W LGD Stowarzyszenie „Kwartet na Przedgórzu” nie są realizowane projekty spoza programu LEADER.

5.5. Działalność Biura LGD

Organizacja pracy biura

Funkcjonowanie biura w ostatnich miesiącach zostało mocno przebudowane. W związku ze zmianami personalnymi w obsadzie biura w ostatnich dwóch miesiącach, zatrudnionych zostało dwóch pracowników w tym kierownik biura. W biurze pracuje trzech pracowników wymiarze 3 pełnych etatów. W związku z niedawnymi zmianami zakres czynności jest dopiero ustalany. Praktycznie w obsadzie stanowisk w biurze LGD nastąpiła pełna rotacja pracowników. Obecnie usługi księgowe są zlecone na zewnątrz, ponieważ pojawiły się trudności związane z obsadzeniem takiego stanowiska. W czasie pandemii w biurze pracował (wymienianie) jeden pracownik, podczas gdy pozostali wykonywali pracę zdalnie. Cechą charakterystyczną pracy tego biura jest współpraca pracowników i wymiennosc czynności w zależności od potrzeb. Jeżeli kierownik biura jedzie w teren to część jego obowiązków przejmuje pracownik, który jest aktualnie na miejscu w biurze.

Współpraca pomiędzy Radą i Zarządem układa się bardzo dobrze, osobą która koordynuje działania wszystkich organów LGD jest Prezes Zarządu. On również jest osobą, która pośredniczy w procesie komunikowania pomiędzy tymi organami. Naturalnym miejscem spotkań osób wchodzących w skład tych organów jest biuro dzięki czemu wszystkie informacje spływają natychmiast do odpowiednich osób. Praca biura w czasie pandemii COVID-19 mocno uległa zmianie, ponieważ większość czynności, łącznie z doradztwem odbywała się zdalnie. Doradztwo udzielane jest przez wszystkich pracowników. Większość interesariuszy kontaktuje się telefonicznie i zaobserwowano tendencję, że osoby zainteresowane działaniami biura rzadziej przychodzą na bezpośrednie konsultacje.

Pracownicy biura w sposób ciągły podnoszą i podnosili swoje kompetencje. W tym zakresie realizowane były szkolenia w poszczególnych latach. W poniższej tabeli zebrano informacje na temat szkoleń w jakich uczestniczyli pracownicy LGD.

Tabela 8 Szkolenia pracowników.

Data szkolenia	Temat szkolenia	Wykonawca szkolenia	Liczba przeszkolonych pracowników LGD
25.08.2016	Zasady oceny i wyboru projektów do finansowania	Barbara Petek-Matuła	3
dwudniowe 22.09.2016/17.11.2016	Zasady wdrażania LSR i jej aktualizacji w ramach PROW 2014-2020	Barbara Petek-Matuła	3
26.01.2017	Szkolenie dla Lokalnych Grup Działania Poddziałanie 19.2 „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER”	UMWM	3
6.02.2017	Szkolenie dla Lokalnych Grup Działania „Podstawy prawne wdrażania LSR, procedury wyboru i oceny operacji	Marzena Cieślak	3
1.09.20217	Zasady oceny i wyboru projektów do finansowania w ramach PROW		3
Dwudniowe 5.11.2018/16.11.2018	Zasady ewaluacji i monitoringu Strategii Rozwoju Lokalnego Stowarzyszenia „Kwartet	Fundacja Moderato	3

	na Przedgórzu”		
30.09.2019	Zasady oceny i wyboru projektów do finansowania w ramach PROW	Karolina Boba	3
18.12.2019	Zasady ewaluacji i monitoringu Strategii Rozwoju Lokalnego Stowarzyszenia „Kwartet na Przedgórzu”	Tomasz Gurgul Stowarzyszenie „Kwartet na Przedgórzu”	2
16.12.2020	Zasady ewaluacji i monitoringu Strategii Rozwoju Lokalnego Stowarzyszenia „Kwartet na Przedgórzu”	Tomasz Gurgul Stowarzyszenie „Kwartet na Przedgórzu”	3

Źródło: dane własne LGD.

Szkolenia pracowników LGD od sierpnia 2016 roku do dnia zbierania danych do opracowania raportu ewaluacyjnego, tj. 31.05.2021 roku przeprowadzano nieregularnie i było ich stosunkowo niedużo. Dotyczyły one przede wszystkim zasad wypełniania dokumentacji aplikacyjnej i rozliczeniowej, zasad oceny i wyboru grantobiorców, operacji własnych i operacji innych, zasad ewaluacji i monitoringu wdrażania LSR. W zdecydowanej większości szkoleń uczestniczyli wszyscy pracownicy biura. Ocena jakości tych szkoleń nie jest możliwa, ponieważ zmienił się personel biura.

Tabela 9 Szkolenia członków organów LGD w okresie od 1.01.2016 do 31.05.2021.

Data szkolenia	Temat szkolenia	Wykonawca szkolenia	Liczba przeszkolonych członków zarządu	Liczba przeszkolonych członków rady
25.08.2016	Zasady oceny i wyboru projektów do finansowania	Barbara Petek-Matuła	9	13
dwudniowe 22.09.2016/17.11.2016	Zasady wdrażania LSR i jej aktualizacji w ramach PROW 2014-2020	Barbara Petek-Matuła	9	13
1.09.20217	Zasady oceny i wyboru projektów do finansowania w ramach PROW		1	13
Dwudniowe 5.11.2018/16.11.2018	Zasady ewaluacji i monitoringu Strategii Rozwoju Lokalnego Stowarzyszenia „Kwartet na Przedgórzu”	Fundacja Moderato	8	-
30.09.2019	Zasady oceny i wyboru projektów do finansowania w ramach PROW	Karolina Boba	5	9
18.12.2019	Zasady ewaluacji i monitoringu Strategii Rozwoju Lokalnego Stowarzyszenia „Kwartet na Przedgórzu”	Tomasz Gurgul Stowarzyszenie „Kwartet na Przedgórzu”	5	-

16.12.2020	Zasady ewaluacji i monitoringu Strategii Rozwoju Lokalnego Stowarzyszenia „Kwartet na Przedgórzu”	Tomasz Gurgul Stowarzyszenie „Kwartet na Przedgórzu”	5	-

Źródło: dane własne LGD.

W przypadku szkoleń dla członków organów LGD przeprowadzono siedem szkoleń. Tematy szkoleń dotyczyły zasad oceny i wyboru grantobiorców, operacji własnych i operacji innych, zasad wdrażania i aktualizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność oraz zasad ewaluacji i monitoringu LSR. Należy podkreślić, że we wszystkich szkoleniach uczestniczył co najmniej jeden członek zarządu. Członkowie Rady uczestniczyli tylko w czterech szkoleniach dotyczących głównie zasad wyboru projektów.

Realizacja planu komunikacji

Jedną z ważniejszych kwestii wymagającą analizy jest realizacja planu komunikacji. Stanowi ona istotny aspekt działań podejmowanych przez LGD w ramach realizowania Lokalnej Strategii Rozwoju. Skuteczne komunikowanie powinno wpływać na dużą liczebność i wysoką jakość składanych wniosków, co znow powinno znajdować przełożenie na osiągnięcie założonych wartości wskaźników. Szczegóły dotyczące realizacji planu komunikacji w Stowarzyszeniu „Kwartet na Przedgórzu” prezentuje poniższa tabela.

Tabela 10 Realizacja planu komunikacji.

Działanie komunikacyjne	Nazwa wskaźnika	Docelowa wartość wskaźnika	Wartość wskaźnika osiągnięta na dzień:					
			31.12. 2016	31.12. 2017	31.12. 2018	31.12. 2019	31.12. 2020	31.05. 2021
Kampanie informacyjne o wdrażaniu LSR	Artykuły i informacje w mediach lokalnych, lokalnych portalach internetowych	20 artykułów	2	6	9	13	17	18
	Spotkania informacyjne	5 spotkań	2	2	2	4	5	5
	Imprezy, wydarzenia, szkolenia, warsztaty	20 sztuk	5	17	17	17	20	20
	Materiały promocyjne (gadżety)	4 komplety	0	1	2	3	4	4
Kampania informacyjna na temat zasad oceniania i wyboru operacji	Informacje na stronie internetowej Stowarzyszenia, lokalnych portalach	20 informacji	0	10	13	18	20	20

przez Radę LGD	internetowych; Ogłoszenia na portalach społecznościowych							
	Doradztwo w biurze oraz telefoniczne i mailowe	400 osób korzystających z doradztwa	71	174	237	309	332	382
	Organizacja spotkań informacyjno-konsultacyjnych	12 spotkań	4	8	8	12	12	12
	Ulotki informacyjne	9 rodzajów ulotek	1	3	5	6	8	8
Wsparcie beneficjentów w realizacji i rozliczaniu projektów	Kontakt w biurze oraz telefoniczny z beneficjentami; kontakt e-mailowy	Min. 200 osób korzystających z doradztwa	12	54	70	110	118	132
	Materiały informacyjne (drukowane lub elektroniczne)	3 sztuki	0	1	1	2	3	3
Działania informacyjne związane z	Publikacje; audycje radiowe;	10 sztuk	1	3	4	6	8	8

prezentacją osiągnięć LGD i beneficjentów; Kampanie informacyjne wspierające realizację projektów własnych związanych z ochroną środowiska i zmianami klimatu; Kampanie informacyjne dotyczące wspierania defaworyzowanych; Działania informacyjne wspierające aktywny udział LGD w wydarzeniach lokalnych	spoty reklamowe							
	Materiały efektach LSR i RLKS informacyjne (drukowane lub elektroniczne)	10 sztuk	0	2	3	3	5	5
	Imprezy, wydarzenia, szkolenia, warsztaty	10 sztuk	0	0	5	5	5	5
	Materiały promocyjne (gadżety)	20 kompletów	1	3	7	13	18	18
Badanie satysfakcji beneficjentów z usług świadczonych w LGD	Analiza kart doradztwa, badanie beneficjentów w trakcie ewaluacji, ankiety skierowane do beneficjentów	min. 200 kart	0	15	15	15	30	30
	badania ewaluacyjne	2 badania ewaluacyjne	0	0	1	1	1	1

Źródło: dane własne LGD.

Komunikacja w tworzeniu i wdrażaniu LSR jest niezbędnym warunkiem w osiągnięciu założonych celów. W pierwszej połowie 2016 roku poinformowano potencjalnych beneficjentów o rozpoczęciu realizacji LSR. W pierwszej i drugiej połowie 2016 roku poinformowano potencjalnych wnioskodawców o zasadach interpretacji poszczególnych kryteriów oceny. Od pierwszej połowy 2016 roku do 31 maja 2021 roku regularnie informowano o warunkach i sposobach realizacji oraz rozliczania projektów, a także możliwości składania wniosków i uczestnictwie w realizowaniu operacji. Podobnie rzecz przedstawia się z informowaniem wnioskodawców o rezultatach konkursu. Od połowy 2017 roku regularnie dokonywano podsumowania działań i prowadzono działania promujące LSR, a także pozyskiwano informacje zwrotne o jakości pomocy świadczonej przez LGD.

Analiza danych wskazuje, że Lokalna Grupa Działania podjęła się realizacji wszystkich zaplanowanych działań w tym zakresie. Część spośród nich realizowanych było incydentalnie (spotkania w poszczególnych gminach), inne zaś z dużą regularnością (udzielanie doradztwa). Wykorzystane metody komunikacyjne były w dużej mierze typowe i sprowadzały się przede wszystkim do spotkań, wydruku i rozdysponowania ulotek, biuletynów, czy umieszczania informacji na stronach internetowych gmin i na stronie LGD, a także przeprowadzania ankiet monitorujących oraz udzielania doradztwa. Dzięki korzystaniu z różnorodnych działań komunikacyjnych, udało się dotrzeć do różnych grup wiekowych.

Warto niewątpliwie więcej uwagi poświęcić doradztwu, jako jednej z najbardziej efektywnych form komunikacji z lokalną społecznością. Szczegółowe dane prezentuje poniższa tabela.

Tabela 11 Doradztwo w biurze LGD.

	Dane na dzień					
	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.05.2021
Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa w biurze	51	42	52	30	21	48

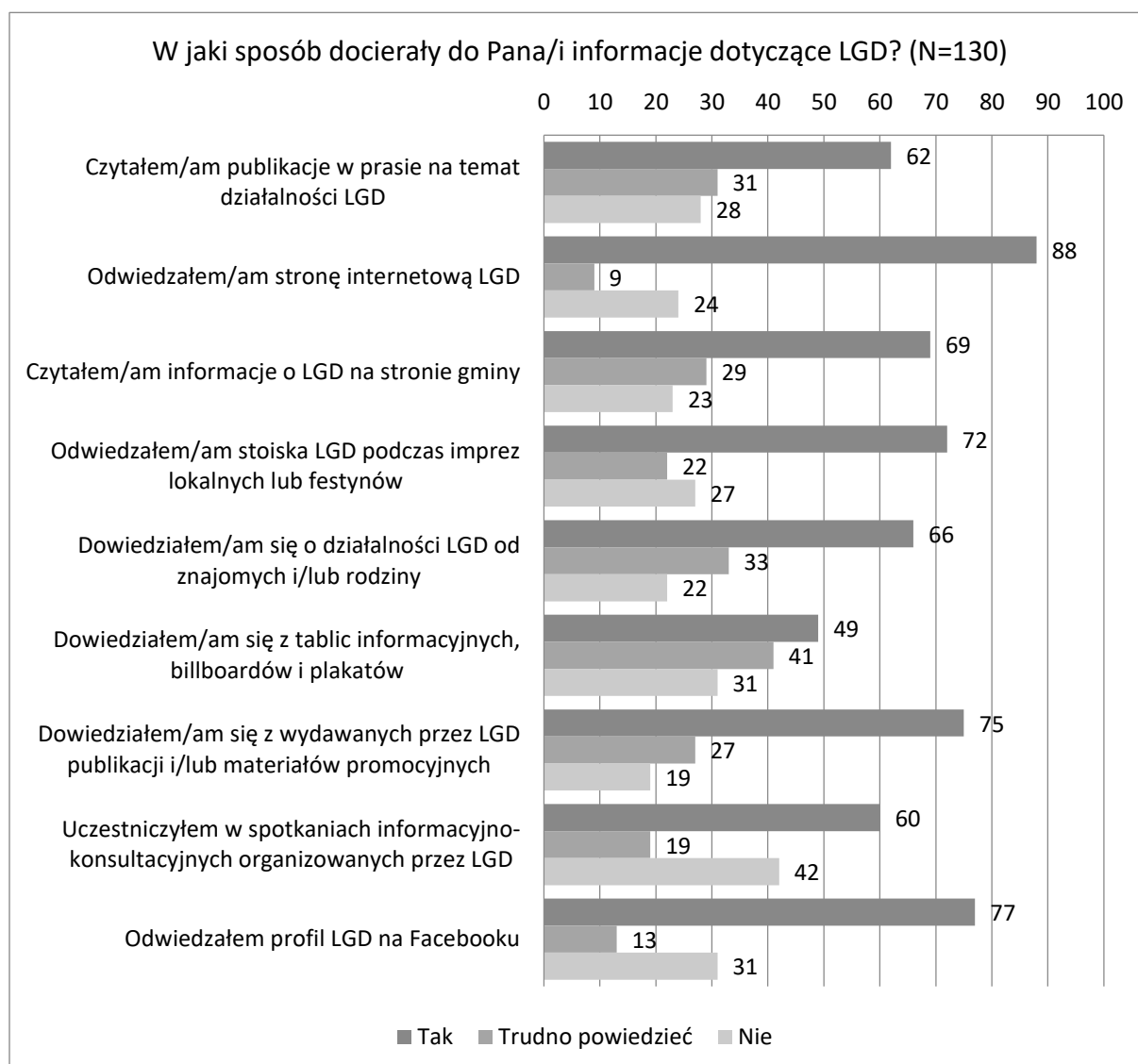
Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa udzielonych telefonicznie	34	100	20	26	10	12
Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa mailowo/ przez Internet	4	0	1	0	0	5
Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	85	135	71	56	31	65

Źródło: dane własne LGD.

Za analiza danych zawartych w tabeli zwraca uwagę fakt, iż najwięcej porad udzielonych zostało w 2017 roku (135). Zdecydowanie najwięcej porad zostało udzielonych telefonicznie, a najmniej przy wykorzystaniu sieci internetowej. W 2020 i 2021 roku znacznie spadła liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa w biurze (odpowiednio: 0 i 5), co jednak ma związek z sytuacją epidemiologiczną.

Z badań przeprowadzonych wśród beneficjentów wynika, że najczęstszym źródłem informacji na temat działalności LGD okazała się być strona internetowa stowarzyszenia (88 głosów), następnie profil LGD na Facebooku (77 głosów) oraz wydawane przez LGD publikacje i materiały promocyjne (75 głosów). Niewiele mniejszym zainteresowaniem cieszyły się stoiska LGD podczas lokalnych imprez (72 głosy). Najmniejsza liczba respondentów (49) dowiadywała się o LGD z tablic informacyjnych, billboardów i plakatów.

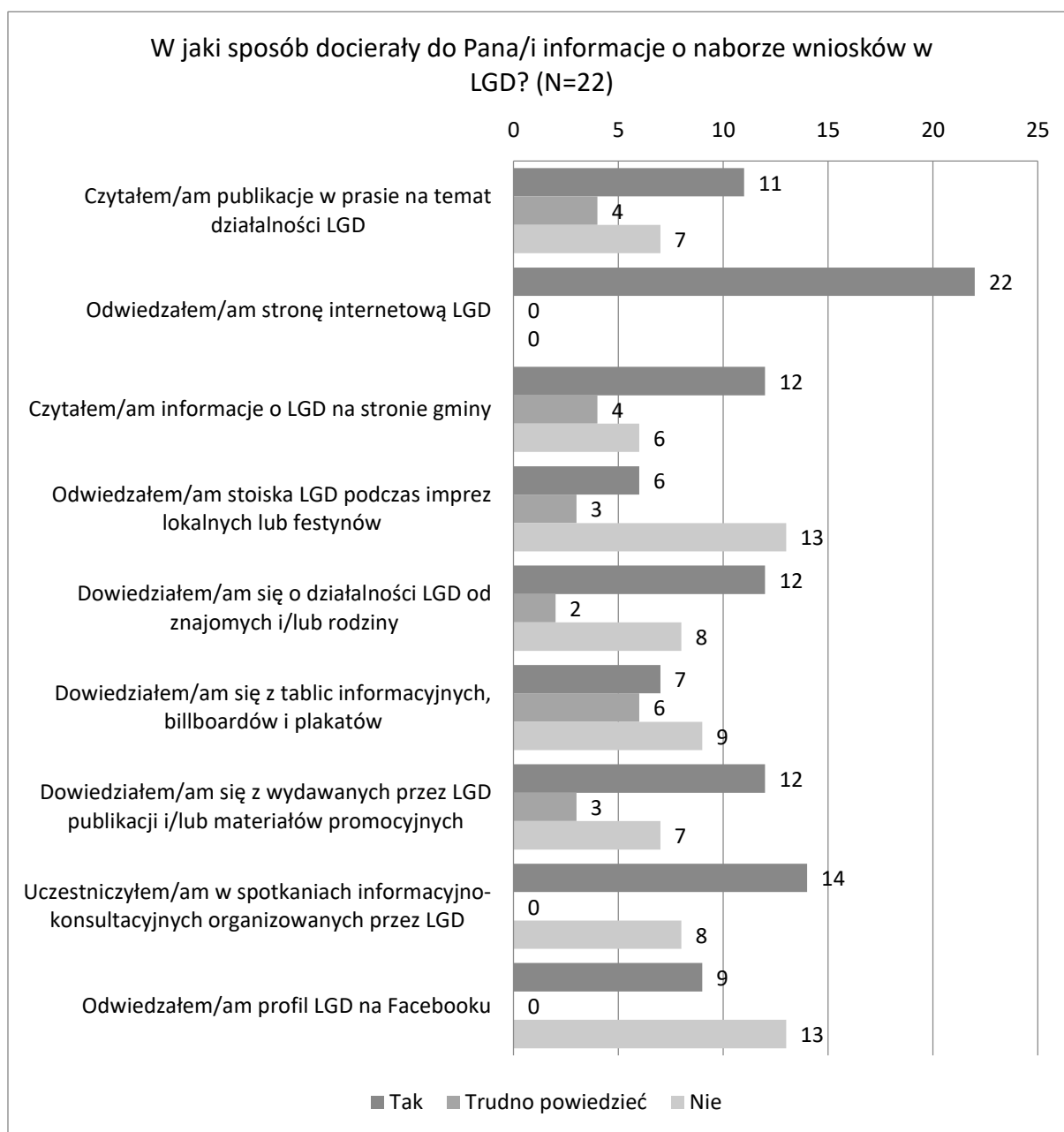
Wykres 10 W jaki sposób docierały do Pana/i informacje dotyczące LGD? (N=130)

Źródło: badania własne.

Jeżeli chodzi o nabór wniosków w LGD, wszyscy respondenci (22) pozyskiwali na ten temat informacje ze strony internetowej LGD, a 14 osób uczestnicząc w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych organizowanych przez LGD. Najrzadziej korzystano w tym celu z tablic informacyjnych i billboardów oraz profilu LGD na Facebooku.

Wykres 11 W jaki sposób docierały do Pana/i informacje o naborze wniosków w LGD? (N=22)

Źródło: badania własne.

Kolejnym pytaniem zadany beneficjentom było „Czy LGD w wystarczającym stopniu informowało o możliwości pozyskania środków?”, na które 15 osób czyli zdecydowana większość respondentów odpowiedziała „Zdecydowanie tak” a 6 osób „Raczej tak”. Jedna osoba udzieliła odpowiedzi „Trudno powiedzieć” natomiast odpowiedzi „Raczej nie” i „Zdecydowanie nie” nie udzielił nikt. Świadczy to o dobrym poziomie udzielania informacji w kwestii pozyskiwanych środków.

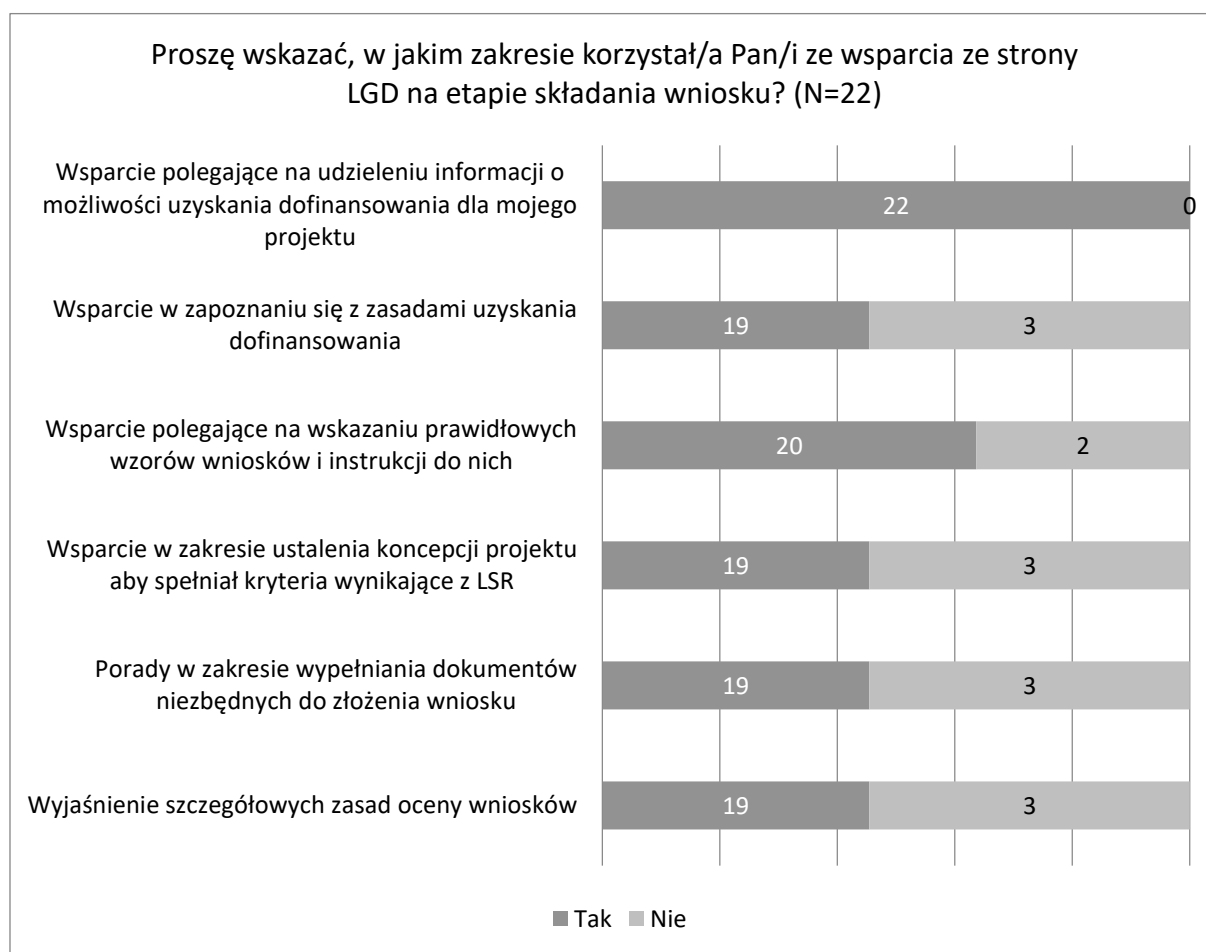
Wykres 12 Czy LGD w wystarczającym stopniu informowała o możliwości pozyskania środków? N=22

Źródło: badania własne.

Na pytanie o zakres wsparcia ze strony LGD w składaniu wniosku wszyscy respondenci byli zgodni co do tego, że uzyskali informacje o możliwości uzyskania dofinansowania ich projektu. 20 osób zadeklarowało korzystanie ze wsparcia w formie wskazania prawidłowych wzorów wniosków i instrukcji do nich, a w pozostałych 4 kategoriach ze wsparcia LGD korzystało 19 osób.

Wykres 13 Proszę wskazać, w jakim zakresie korzystał/a Pan/i ze wsparcia ze strony LGD na etapie składania wniosku? (N=22)

Źródło: badania własne.

Respondenci ocenili najlepiej pomoc doradztwa na etapie składania wniosku, gdzie 16 osób zdecydowanie oceniło udzielone porady za przydatne i przygotowanie merytoryczne doradców za odpowiednie. Po 5 respondentów udzieliło w tych kwestiach odpowiedzi „Raczej się zgadzam”. Na etapach realizacji operacji przygotowanie merytoryczne doradców zostało ocenione bardzo pozytywnie przez 15 respondentów i raczej pozytywnie przez 6, podczas gdy przydatność porad była oceniona bardzo dobrze przez 14 ankietowanych na etapie realizacji operacji i przez 15 na etapie rozliczania operacji. Zakres udzielonych porad zdecydowanie spełnił oczekiwania 14 beneficjentów na wszystkich etapach operacji. Tylko 1 z respondentów nie korzystał ze wsparcia doradztwa na żadnym etapie projektu i nie było żadnej osoby niezadowolonej z otrzymanych porad.

Tabela 12 Ocena wsparcia udzielonego beneficjentowi przez LGD na różnych etapach prowadzenia operacji.

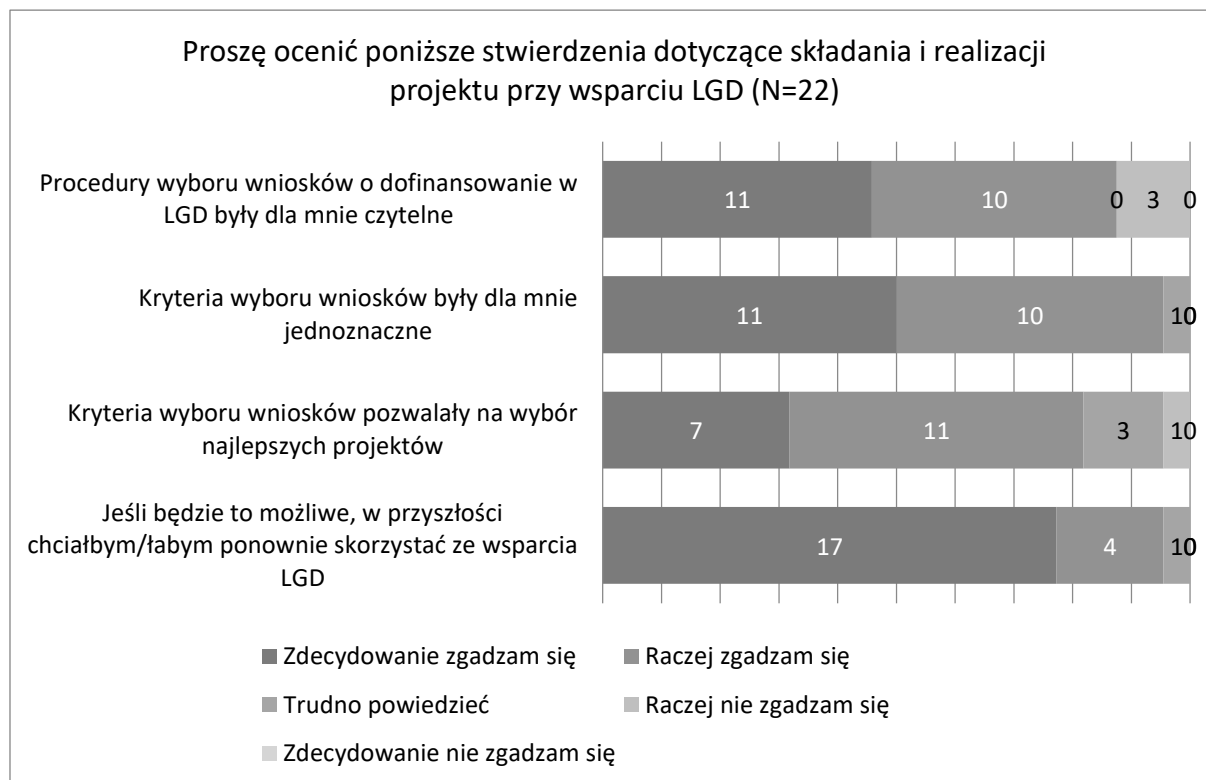
		Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie	N
Etap składania wniosku	Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	14	7	0	0	0	1	22
	Udzielone porady były przydatne	16	5	0	0	0	1	22
	Przygotowanie merytoryczne doradcy/ców z LGD było odpowiednie	16	5	0	0	0	1	22
Etap realizacji operacji	Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	14	7	0	0	0	1	22
	Udzielone porady były przydatne	14	7	0	0	0	1	22
	Przygotowanie merytoryczne doradcy/ców z LGD było odpowiednie	15	6	0	0	0	1	22
Etap rozliczania operacji	Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	14	7	0	0	0	1	22
	Udzielone porady były przydatne	15	6	0	0	0	1	22
	Przygotowanie merytoryczne doradcy/ców z LGD było odpowiednie	15	6	0	0	0	1	22

Źródło: badania własne.

Ocena wsparcia LGD w składaniu i realizacji projektu wypadła zdecydowanie pozytywnie wśród respondentów. Aż 17 osób zdecydowanie chciałoby skorzystać ze wsparcia LGD w przyszłości. Kwestie czytelności procedur wyboru wniosków o dofinansowanie i kryteria wyboru wniosków były ocenione zdecydowanie pozytywnie przez 11 osób, i raczej pozytywnie przez 10 osób. 3 osoby wybrały odpowiedź „Raczej nie

zgadzam się” w pytaniu o czytelność procedur wyboru wniosków. Najmniej entuzjastyczni byli respondenci w kategorii „Kryteria wyboru wniosków pozwalały na wybór najlepszych projektów”, gdzie aż 10 osób udzieliło odpowiedzi „Raczej się nie zgadzam”, 3 „Trudno powiedzieć”. Wciąż jednak większość respondentów (18) oceniła ten aspekt pozytywnie.

Wykres 14 Proszę ocenić poniższe stwierdzenia dotyczące składania i realizacji projektu przy wsparciu LGD (N=22)

Źródło: badania własne.

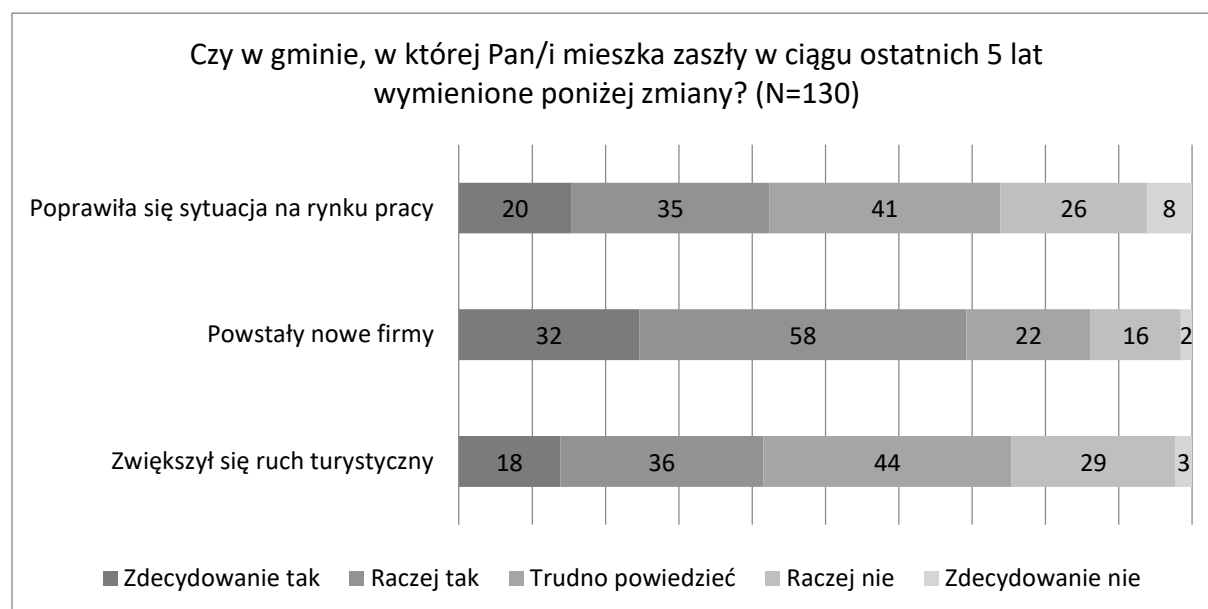
5.6. Zmiany na obszarze objętym LSR w ocenie członków lokalnej społeczności

Przedsiębiorczość

Badanie przeprowadzonym wśród mieszkańców gmin należących do LGD miało na celu ustalenie oceny zmian, które zaszły na obszarze działania LGD w ciągu ostatnich 5 lat. Mieszkańcy najlepiej ocenili powstawanie nowych firm, bo 32 osoby udzieliły odpowiedzi „Zdecydowanie tak” a aż 58 „Raczej tak”. Tylko 2 respondentów udzieliło odpowiedzi „Zdecydowanie nie” a 16 „Raczej nie”. Świadczy to o zauważalnej w ocenie mieszkańców sytuacji gospodarczej na terenie objętym LSR. Również pozytywnie została oceniona kategoria „Poprawiła się sytuacja na rynku pracy”, gdzie 55 respondentów udzieliło odpowiedzi „Zdecydowanie tak” lub „Raczej tak”, podczas gdy opinię przeciwną wyraziły 34 osoby. 41 osób udzieliło odpowiedzi „Trudno powiedzieć”. Sytuacja na rynku pracy była

jednym z problemów zdefiniowanych w LSR więc taki wynik można uznać za zadowalający. Jeżeli chodzi o zwiększenie ruchu turystycznego to tu również przeważały oceny pozytywne (52) a aż 44 respondentów udzieliło odpowiedzi „Trudno powiedzieć”. 32 osoby nie uznały, by ruch turystyczny na terenie ich gminy zwiększył się w ciągu ostatnich lat.

Wykres 15 Czy w gminie, w której Pan/i mieszka zaszyły w ciągu ostatnich 5 lat wymienione poniżej zmiany? (N=130)

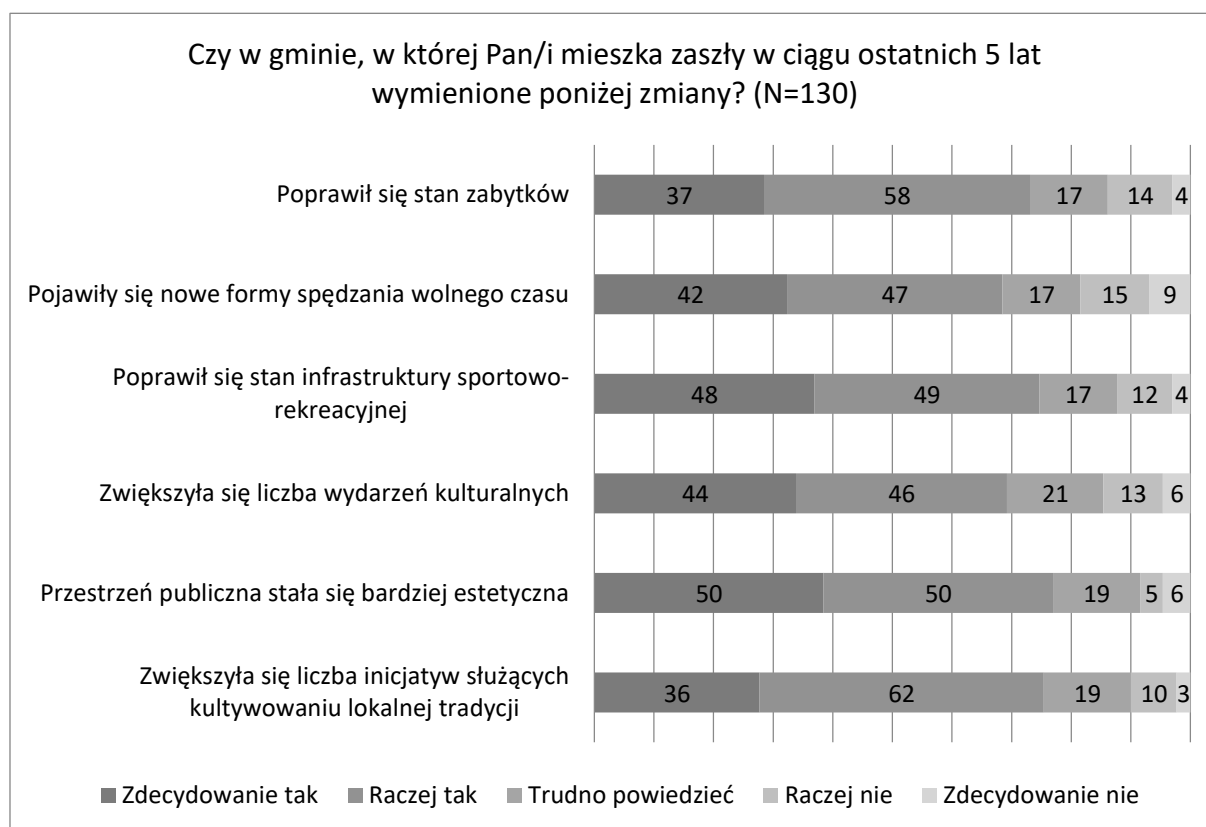

Źródło: badania własne.

Jeżeli chodzi o zmiany w życiu kulturowym w ciągu ostatnich 5 lat, mieszkańcy wypowiadali się bardzo pozytywnie. Aż 100 osób zgodziło się, że przestrzeń publiczna stała się bardziej estetyczna, 98 potwierdziło, że w ich gminie zwiększyła się liczba inicjatyw służących kultywowaniu lokalnych tradycji, a 97 uznało że poprawił się stan infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Prawie równie dobrze oceniono zmiany w stanie zabytków, pojawienie się nowych form spędzania wolnego czasu oraz zwiększenie się liczby wydarzeń kulturalnych.

Należy pamiętać także, że badanie odbyło się w czasie trwającej od 2020 roku pandemii koronawirusa, która zakłóciła normalne funkcjonowanie w wielu obszarach, w tym głównie przedsiębiorstw i relacji społecznych.

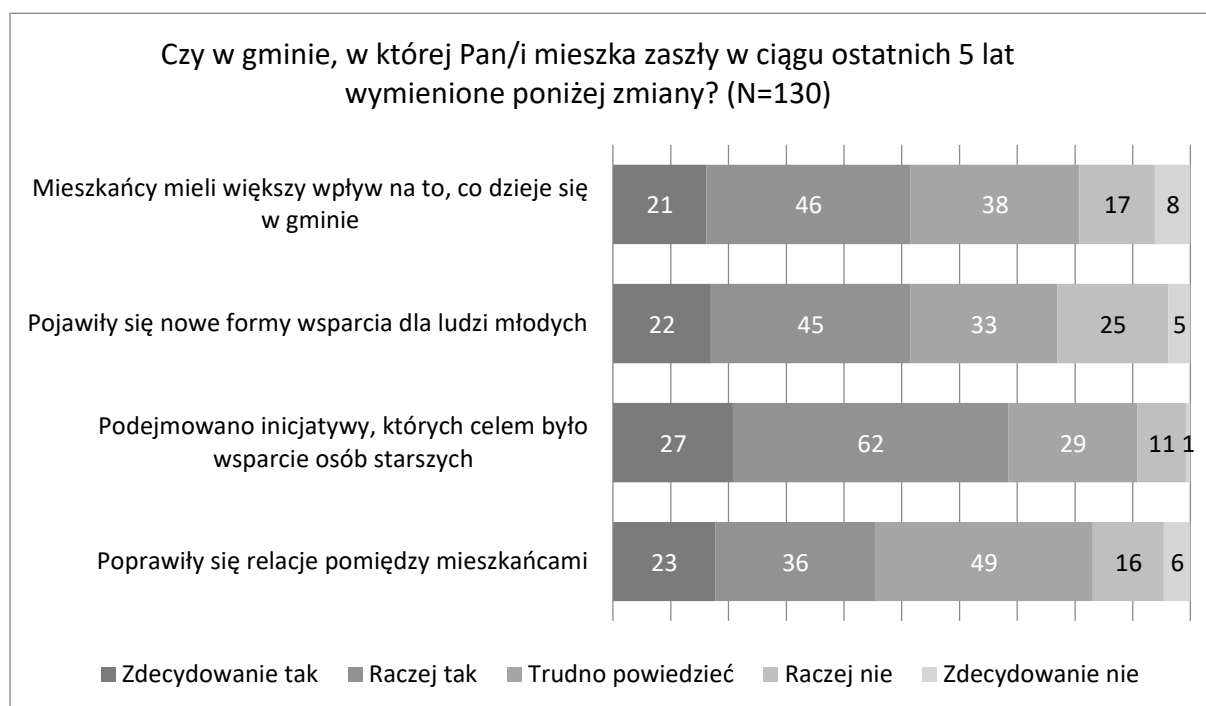
Wykres 16 Czy w gminie, w której Pan/i mieszka zaszły w ciągu ostatnich 5 lat wymienione poniżej zmiany? (N=130)

Źródło: badania własne.

W kwestii aktywizacji, najwięcej mieszkańców (89) zgodziło się, że w ostatnich latach zaszły zmiany co do podejmowania inicjatyw wsparcia osób starszych. 67 respondentów oceniło, że mieli większy wpływ na to, co dzieje się w ich gminie. Najbardziej spolaryzowane opinie dotyczyły nowych form wsparcia dla ludzi młodych. Podczas gdy 22 osoby zdecydowanie zgodziły się z tą opinią, a 45 wybrały odpowiedź „Raczej się zgadzam”, to 30 osób udzieliło odpowiedzi „Raczej nie” lub „Zdecydowanie nie”. Bezrobotni młodzi ludzie zostali wyróżnieni w LSR jako grupa defaworyzowaną, więc ich sytuacja jest szczególnie trudna, wynik ten należy w związku z tym uznać za pozytywny. Najwięcej odpowiedzi niezdecydowanych i najmniej pozytywnych dotyczyło poprawy relacji między mieszkańcami, co pokazuje, że jest to ważny problem, na którym należy się skupić w przyszłych działaniach.

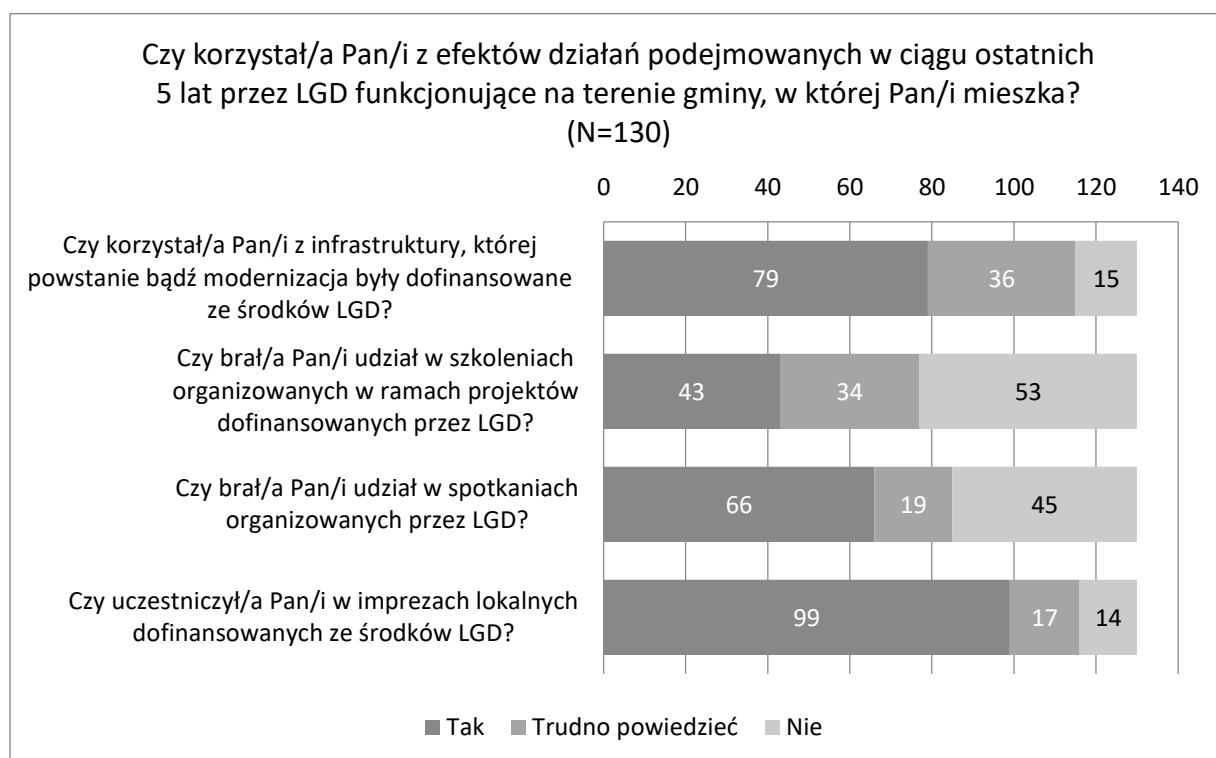
Wykres 17 Czy w gminie, w której Pan/i mieszka zaszyły w ciągu ostatnich 5 lat wymienione poniżej zmiany? (N=130)

Źródło: badania własne.

Duża część ankietowanych mieszkańców (99) korzystała z efektów działań podejmowanych przez LGD w ciągu ostatnich 5 lat w formie uczestnictwa w imprezach lokalnych. Widoczne jest duże zainteresowanie taką formą działalności. Również spora liczba osób (79) korzystała z infrastruktury dofinansowywanej przez LGD. Nieco mniejsza liczba osób (66) deklarowała udział w spotkaniach organizowanych przez LGD, a najmniej (43) brało udział w szkoleniach w ramach projektów dofinansowywanych przez LGD.

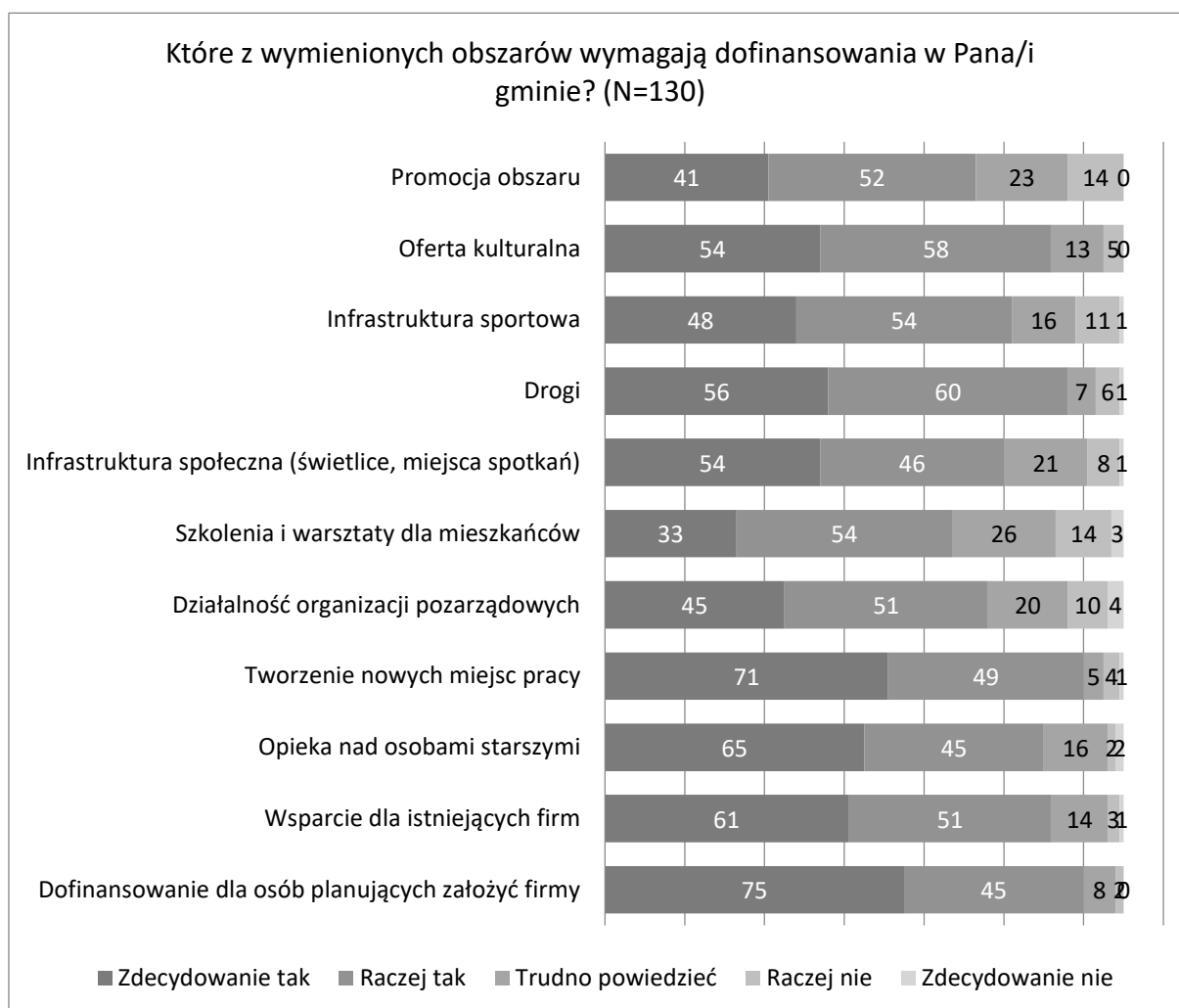
Wykres 18 Czy korzystał/a Pan/i z efektów działań podejmowanych w ciągu ostatnich 5 lat przez LGD funkcjonujące na terenie gminy, w której Pan/i mieszka? (N=130)

Źródło: badania własne.

Mieszkańcy wypowiedzieli się także w kwestii działań, które chcieliby, żeby były dofinansowane w przyszłości w ich gminie. Najwięcej osób wskazała dofinansowanie dla osób planujących założyć firmy (75 odpowiedzi „Zdecydowanie tak”, 45 „Raczej tak”) oraz tworzenie nowych miejsc pracy (71 odpowiedzi „Zdecydowanie tak”, 49 „Raczej tak”). Kolejne miejsca zajęła opieka nad osobami starszymi (65, 45) oraz wsparcie dla istniejących firm (61, 51). Dwa kolejne działania wymagające dofinansowania w opinii mieszkańców to drogi oraz oferta kulturalna. Najmniejszym zainteresowaniem cieszą się szkolenia i warsztaty dla mieszkańców (33, 54) oraz promocja obszaru (41, 52).

Wykres 19 Które z wymienionych obszarów wymagają dofinansowania w Pana/i gminie? (N=130)

Źródło: badania własne.

Respondenci biorący udział w badaniach ankietowych dostrzegają wiele zmian, jakie w ostatnich latach zaszły na obszarze działania LGD. Zmiany, jakie zauważają dotyczą tak rynku pracy, jak i oferty spędzania czasu wolnego, czy poprawy aktywności mieszkańców. To wszystko świadczy o zrównoważonym rozwoju obszaru działania LGD, do którego Stowarzyszenie niewątpliwie się przyczyniło, na co wskazują choćby rozkłady odpowiedzi respondentów dotyczące ich korzystania z infrastruktury i udziału w wydarzeniach realizowanych z pomocą środków LGD. Jednak niezależnie od tego, badani dostrzegają również dalsze działania w kierunku rozwoju przedsiębiorczości, czy pracy na rzecz grup defaworyzowanych, jak i działań inwestycyjnych, co może świadczyć o tym, jak bardzo nadal LGD jako instytucja często inicjująca działalność podmiotów na obszarze działania oraz jako

instytucja pośrednicząca w przekazywaniu środków na rzecz realizacji ważnych społecznie inicjatyw lokalnych, jest potrzebna.

6. Odpowiedź na wszystkie pytania badawcze.

6.1. Ocena wpływu na główny cel LSR

Realizacja LSR LGD „Kwartet na Przedgórzu” zakładała osiągnięcie trzech celów ogólnych:

Pierwszym celem ogólnym było włączanie społeczności lokalnej w działania na rzecz poprawy jakości życia, dostępu do wiedzy oraz perspektyw rozwoju wszystkich grup mieszkańców. Tak szeroko zdefiniowany cel zakładał trzy cele szczegółowe.

Drugim celem ogólnym był zrównoważony rozwój obszaru i działalności gospodarczej w oparciu o potencjały lokalne. Był on realizowany w obrębie dwóch celów szczegółowych.

Trzecim cel ogólny było upowszechnianie idei współpracy i budowania partnerstwa na obszarze Przedgórza. W jego ramach realizowany był jeden cel szczegółowy. Mieszkańcy wskazali potrzebę dalszych zintensyfikowanych przedsięwzięć w zakresie angażowania się LGD w rozwój obszaru.

Wszystkie nabory spotkały się ze sporym zainteresowaniem ze strony beneficjentów. Zdecydowanie największą popularnością cieszyły się nabory na podejmowanie działalności gospodarczej, a w dalszej kolejności jej rozwój. Pracownicy biura w trakcie wywiadu informowali, że powodzeniem cieszą się również granty.

Analiza wskaźników dla **pierwszego celu** ogólnego wskazuje na ambiwalentny stopień realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju. W dużym stopniu (ponad 50%) zostały zrealizowane przedsięwzięcia z zakresu włączenia społeczności lokalnej w działania na rzecz poprawy jakości życia, dostępu do wiedzy oraz perspektyw rozwoju wszystkich grup mieszkańców, w tym poprawa jakości infrastruktury w przestrzeni publicznej, renowacja zabytków i wyposażanie podmiotów działających w sferze kultury. Na drugim biegunie znajdują się póki co działania edukacyjne i promocyjne o Przedgórzu bazujące na historii ludzi, miejsc i wydarzeń, w tym rozbudowa systemu EDU-INFO (0%). Bardzo dobrze prezentują się wskaźniki w przypadku **drugiego celu**, jakim jest zrównoważony rozwój obszaru i działalności gospodarczej w oparciu o potencjały lokalne. Takie przedsięwzięcia jak tworzenie nowych przedsiębiorstw w tym operacji innowacyjnych lub uwzględniających działania prośrodowiskowe przekroczyły wartość docelową (267%). Dobre wyniki osiągnęły także

przedsięwzięcia polegające na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa (100%) oraz szkolenia i działania edukacyjne w celu tworzenia warunków do podejmowania pracy przez defaworyzowanych (100%). W przypadku **trzeciego celu**, w ponad 100% zrealizowano operacje obejmujące udzielanie indywidualnego doradztwa (111%) oraz liczby spotkań informacyjno-konsultacyjnych LGD z mieszkańcami (126%) i animujących działań w celu wspierania lokalnej społeczności (139%). Pozostałe przedsięwzięcia zrealizowano na poziomie ok. 50%. Dla celu ogólnego 1 budżet jest zrealizowany na poziomie 43%. Zdecydowanie lepiej wypadają wyniki związane z realizacją budżetu dla celu ogólnego 2, który został zrealizowany na poziomie 70%, a dla celu ogólnego 3 na poziomie 43%.

Postęp realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju nie budzi większych zastrzeżeń, a warte podkreślenia jest, iż spora część spośród wskaźników została już zrealizowana. Poziom realizacji przedsięwzięć zbliża więc LGD do osiągnięcia zamierzonych w LSR celów, jednak wciąż są takie przedsięwzięcie dla których wskaźniki mają wartość 0%.

6.2. Ocena wpływu na kapitał społeczny

Przez kapitał społeczny rozumiemy przede wszystkim umiejętności społeczne mieszkańców, które pozwalają im współpracować z innymi. Owe umiejętności powstają w wyniku utrzymywania sieci kontaktów społecznych, w których jednostka uczestniczy zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz grupy. Profesor Czapiński podaje następujące korzyści płynące z posiadania wysokiego kapitału społecznego: *ułatwia negocjacje, obniża koszty transakcji, skraca proces inwestycyjny (zmniejsza prawdopodobieństwo zaskarżania kolejnych decyzji władz administracyjnych), zmniejsza korupcję, zwiększa rzetelność kontrahentów, sprzyja długoterminowym inwestycjom i dyfuzji wiedzy, zapobiega nadużywaniu dobra wspólnego i zwiększa solidarność międzygrupową, a także poprzez rozwój trzeciego sektora sprzyja społecznej kontroli działania władz. ... Oczywiście zalety kapitału społecznego nie ograniczają się jedynie do efektów ekonomicznych. Rozciągają się na szeroko rozumianą jakość życia społeczeństwa – milej jest żyć wśród ludzi, którzy sobie ufają i ze sobą współpracują* (Diagnoza społeczna 2015, str. 333). Zdaniem pracowników Biura i członków Zarządu i Rady LGD „Kwartet na Przedgórzu” nastąpił wzrost kapitału społecznego wśród mieszkańców, który przejawia się między innymi w większej aktywności

większej liczby osób w ubieganiu się o środki finansowe na swoje działania, a także wzrost zaangażowania się mieszkańców w lokalne wydarzenia.

Analizując działalność LGD w zakresie kapitału społecznego zostały przeprowadzone badania wśród mieszkańców oraz beneficjentów obszaru LGD „Kwartet na Przedgórzu”. Badania ilościowe zostały przeprowadzone w 2021 roku na potrzeby niniejszego opracowania. Mieszkańcy często korzystają z infrastruktury, która była dofinansowana ze środków LGD oraz chętnie uczestniczą w imprezach lokalnych organizowanych ze środków LGD. Wyniki badań wskazują także, iż mieszkańcy dostrzegli inicjatywy dotyczące osób starszych oraz wsparcia dla ludzi młodych. Natomiast zdecydowana większość mieszkańców nie potrafiła wskazać, czy poprawiły się relacje między mieszkańcami. Wyniki tych badań oraz obserwacje pracowników biura LGD i członków Rady mogą stanowić kierunek działalności LGD w przyszłym okresie. Tak, aby jednak kontynuować działania „miękkie” czyli szkolenia, festyny, spotkania, oraz aby zwiększyć integrację lokalnej społeczności.

6.3. Przedsiębiorczość

W obszarze rozwoju przedsiębiorczości wyniki badań z mieszkańcami wskazały, iż dostrzegają oni poprawę sytuacji na rynku pracy, zwiększenia się ruchu turystycznego a także zauważają, że powstały nowe firmy. Z drugiej strony w tych samych obszarach część respondentów nie była w stanie wskazać w jakim kierunku nastąpił rozwój. Zatem w nowej perspektywie powinno się przeznaczyć więcej środków na działania informacyjne, tak aby zwiększyć świadomość mieszkańców w zakresie rozwoju danej gminy.

Respondenci wskazali także, na obszary, które ich zdaniem wymagają w zakresie przedsiębiorczości jeszcze dofinansowania. Wskazali, iż jest potrzeba dalszego tworzenia nowych miejsc pracy oraz możliwości dofinansowania dla osób zakładających nowe firmy i wsparcia dla istniejących firm. W zakresie podejmowania i rozwijania działalności, taka sytuacja ma również miała odzwierciedlenie w analizie wykorzystanych środków w badanego okresu. Zdaniem pracowników biura LGD mieszkańcy są bardzo zainteresowani zakładaniem i rozwojem własnych działalności gospodarczych.

Podsumowując, obecne działania LGD „Kwartet na Przedgórzu” pozytywnie wpłynęły na rozwój przedsiębiorczości w badanym obszarze, a przeprowadzone badania wśród

mieszkańców terenu LGD, jednoznacznie wskazują na dalsze wsparcie w obszarze zarówno podejmowania jak i rozwijania przedsiębiorczości w nowej perspektywie finansowej.

6.4. Turystyka i dziedzictwo kulturowe

W Lokalnej Strategii Rozwoju sporo miejsca poświęcono kwestiom dotyczącym turystyki i zwrócono tym samym uwagę, że brakuje wspólnego produktu, oferta turystyczna powinna lepiej wykorzystać potencjał jaki znajduje się na terenie działania LGD „Kwartet na Przedgórzu”. Branża związana z usługami turystyczno-rekreacyjnymi jest słabo rozwinięta na tym obszarze. Działania te są o tyle istotne, iż mamy do czynienia z terenami, gdzie walory historyczne i przyrodnicze, są niewątpliwymi atutami. Położenie między dwoma aglomeracjami i duże bogactwo związane z bogatym dziedzictwem historycznym i kulturowo-przyrodniczym powinno przyczynić się do rozwoju lokalnego. Tylko w trzech z czterech gmin wchodzących w skład LGD znajduje się w sumie 6 turystycznych obiektów noclegowych. W porównaniu do roku 2016 liczba obiektów noclegowych na terenie LGD maleje. Członkowie Rady i Zarządu tłumaczyli taki stan rzeczy, brakiem dużych inwestycji w okolicy. W tym kontekście ważne wydaje się pytanie, jakie działania mogą przyczynić się do zwiększenia bazy turystycznej. Duże zasoby lokalnego dziedzictwa kulturowego, opisane w LSR, powinny stać się elementem produktu turystycznego oferowanego przez właścicieli obiektów turystycznych.

Natomiast wyniki badań ankietowych z mieszkańcami wskazały, iż dostrzegają oni zmiany, jakie zaszły na ich terenie w ciągu ostatnich 5 lat. Zauważyli pojawienie się nowych form spędzania wolnego czasu, poprawy stanu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, czy też wzrostu liczby wydarzeń kulturalnych.

Obszar LGD „Kwartet na Przedgórzu” charakteryzuje się bogatym dziedzictwem historycznym, bogatymi zasobami przyrodniczo-krajobrazowym oraz kulturowymi, dlatego rozwój tego regionu powinien być skoncentrowany na podnoszeniu jakości infrastruktury turystycznej oraz kultywowaniu dziedzictwa tego obszaru, tworząc markowy produkt turystyki wiejskiej.

6.5. Grupy defaworyzowane

Grupy defaworyzowane oznaczają osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, do których w LSR skierowane są działania związane z kształtowaniem i promocją postaw przedsiębiorczych – działania aktywizujące zawodowo, zwiększające ich szanse na znalezienie zatrudnienia.

W LSR „Kwartet na Przedgórzu” zdefiniowano następujące grupy defaworyzowane:

Za najważniejszą grupę defaworyzowaną uznano w LSR ludzi młodych w wieku od 18 do 30 roku życia z wykształceniem ponadgimnazjalnym i zawodowym. Do tej grupy należy najwięcej zarejestrowanych osób bezrobotnych, a ich wykształcenie oraz umiejętności zawodowe i kompetencje miękkie nie są dostosowane do wymagań pracodawców. W miarę przeprowadzania kursów zawodowych, na początku roku 2018 do grup defaworyzowanych dołączono wszystkie osoby bezrobotne bez względu na wiek, co było słusznym posunięciem.

Przedsięwzięcie II.2.1 Tworzenie warunków do podejmowania pracy przez defaworyzowanych

W ramach celu ogólnego drugiego „Zrównoważony rozwój obszaru i działalności gospodarczej w oparciu o potencjały lokalne”, celu szczegółowego 2.1 „Tworzenie warunków do podejmowania pracy przez defaworyzowanych”, został zrealizowany wskaźnik na poziomie 100%. Jest dowód, że ten problem został priorytetowo potraktowany i prawidłowo zaplanowany.

Wyniki badań ankietowych z mieszkańcami wskazały, iż dostrzegają oni wsparcie w obszarach: rozwoju infrastruktury społecznej, opieki nad starszymi osobami, czy też działalność organizacji pozarządowych. Zdefiniowane w LSR grupy defaworyzowane wymagają dalszego wsparcia. Pozytywnym jest fakt, iż pracownicy Biura LGD i część członków Zarządu i Rady dostrzega potrzebę dalszego kierowania środków finansowanych do tych grup. Zaznaczyć należy, że w opinii części respondentów środki finansowe powinny być skierowane na „miękie” działania. Należałoby zatem uwzględnić te grupy w kolejnych zadaniach LGD „Kwartet na Przedgórzu”.

6.6. Innowacyjność

Zarówno pracownicy Biura jak i Rada wskazali w obszarze innowacyjności najciekawsze projekty realizowane na obszarze LGD „Kwartet na Przedgórzu”. Wśród nich wymieniali m.in. projekt z zakresu podejmowania działalności gospodarczej realizowany w zakresie innowacyjnej produkcji wyrobów z betonu architektonicznego. Projekt był realizowany w latach 2019-2020 i pozwolił producentowi wprowadzić na rynek wyroby z betonu architektonicznego w niespotykanej na obszarze LGD technologii GRC. W wyniku operacji powstały także miejsca pracy a firma nadal prężnie się rozwija.

W zakresie innowacyjności, należy szczególnie podkreślić, iż powinno być więcej projektów w obszarze rozwoju infrastruktury oraz działań budujących markę regionu w oparciu o dziedzictwo historyczne. Bardzo dobrym kierunkiem rozwoju innowacji są działania proekologiczne i promujące różne formy agroturystyki, ze względu na wciąż rolniczy charakter obszaru LGD. Zatem cały czas istnieje potrzeba rozwijania infrastruktury technicznej i działań proekologicznych i to jest właściwy kierunek na przyszłość, na terenie LGD „Kwartet na Przedgórzu”.

6.7. Projekty współpracy

LGD „Kwartet na Przedgórzu” w analizowanym okresie realizowała jeden projekt współpracy.

Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Kwartet na Przedgórzu” w dniu 9 marca 2021 roku w Krakowie wraz z Nadwiślańską Grupą Działania „E.O.CENOMA” podpisał umowę z Zarządem Województwa Małopolskiego na realizację rowerowego projektu współpracy „Przedgórzańskie i Nadwiślańskie Trasy - pętlami atrakcji turystycznych” (POINT & PATH).

Ciekawe walory przyrodnicze uznane zostały w LSR jako potencjał niedostatecznie wykorzystywany, więc tego rodzaju projekt należy uznać za jak najbardziej pozytywny i pożądany. Zwiększenie świadomości obszaru pod względem turystycznym oraz zwiększenie potencjału regionu partnerskiego są tutaj wielką szansą. Docenić trzeba także innowacyjność projektu, w tym między innymi stworzenie nowoczesnej aplikacji.

Projekt ten w opinii pracowników biura LGD Stowarzyszeniem „Kwartet na Przedgórzu” należy uznać za bardzo udany, ponieważ przyczynił się do aktywizacji społecznej mieszkańców oraz promocji zdrowego stylu życia.

Jest to właściwy kierunek działań, ponieważ wszystkie trzy cele zawarte w LSR są realizowane w tym projekcie. Najważniejszym efektem jest wzmacnianie więzi społecznych, przez co podnosi się jakość życia mieszkańców gmin wchodzących w skład LGD „Kwartet na Przedgórzu”.

6.8. Ocena funkcjonowania LGD

Współpraca Biura zarówno z Zarządem jak i Radą jest dobra. Zdaniem członków Zarządu i Rady biuro dobrze wypełnia wszystkie swoje obowiązki, zarówno doradcze, w zakresie promocji i wsparcia dla Rady i Zarządu. W Biurze pracuje trzech pracowników i księgowa na umowę zlecenie. Ważną cechą biura LGD „Kwartet na Przedgórzu” jest stosunkowo nowy skład pracowników. Wszyscy pracownicy pracujący od wielu lat odeszli i na ich miejsce pojawili się nowi. Jak powiedzieli pracownicy w trakcie wywiadu, istota podziału obowiązków polega na uzupełnianiu się nawzajem i bezpośredniej współpracy.

Zakres działań biura LGD (animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych) jest determinowany nową obsadą personelu, osoby z dłuższym stażem wprowadzają nowych w specyfikę pracy w biurze LGD. Należy podkreślić, iż LGD „Kwartet na Przedgórzu” zawsze wykorzystuje różne narzędzia, tak aby dotrzeć do jak największej grupy odbiorców. Wskaźniki, które zostały przewidziane do realizacji planu komunikacji, były oszacowane i zmieniane na podstawie doświadczeń pracowników Biura. Najlepszy rodzaj doradztwa to oczywiście doradztwo indywidualne w biurze i ono na pewno powinno być kontynuowane.

Z badań przeprowadzonych wśród beneficjentów wynika, że najczęstszym źródłem informacji na temat działalności LGD okazała się być strona internetowa stowarzyszenia, następnie profil LGD na Facebooku oraz wydawane przez LGD publikacje i materiały promocyjne. Niewiele mniejszym zainteresowaniem cieszyły się stoiska LGD podczas lokalnych imprez. Najmniejsza liczba respondentów dowiadywała się o LGD z tablic informacyjnych, billboardów i plakatów.

Różnorodność wykorzystywanych narzędzi w pracy komunikacyjnej oraz doradczej wskazuje na dobry kierunek działalności LGD, która stara się dotrzeć do jak największej liczby odbiorców. W przyszłości na pewno takim kierunkiem rozwoju powinny być działania informacyjne w cyfrowych mediach społecznościowych, zarówno pracownicy Biura, jak i wnioskodawcy wskazali przede wszystkim profil na facebooku i stronę internetową biura.

6.9. Ocena procesu wdrażania

Realizacja zarówno finansowa i rzeczowa odbywały się bez większych problemów. Postęp realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju nie budzi większych zastrzeżeń, a warto podkreślić, iż spora część spośród wskaźników została już zrealizowana. Poziom realizacji przedsięwzięć zbliża więc LGD do osiągnięcia zamierzonych w LSR celów.

Rada LGD wskazała na słabe i mocne strony wdrażania Programu LEADER. Ich zdaniem Lokalne Grupy Działania stały się zbyt zbiurokratyzowane, zbyt dużo dokumentów zniechęca wnioskodawców i beneficjentów, którzy później opowiadają o swoich trudnościach i zniechęcają kolejne osoby do aplikowania o środki w LGD. Przy tak sporej biurokracji zatracą się sens działalności LEADERA, gdyż pracownicy nie mają czasu na działania realnie blisko ludzi.

W opinii pracowników Biura, Zarządu i Rady opóźnienia zdarzają się nie tylko po stronie UM, ale też beneficjentów, czy firm piszących dla nich wnioski. Część uczestników badań podkreślała, że czas oceny w UM jest zbyt długi i zdecydowanie wpływa na realizację strategii.

Analizując kryteria wyboru najlepszych projektów, proces wdrażania LSR i przyjęty system wskaźników, należy w przyszłości podjąć działania, tak aby UM przekazał dokładną interpretację związaną szczególnie ze wskaźnikami dotyczącymi grup defaworyzowanych i innowacyjności.

6.10. Wartość dodana podejścia LEADER

Działalność LGD „Kwartet na Przedgórzu” we wszystkich obszarach, które zostały wymienione w LSR ma swoje przełożenie na realizację wskaźników. Dobra ocena działalności LGD zarówno przez beneficjentów, jak i mieszkańców obszaru wskazuje na efektywną i dobrą pracę LGD. Członkowie Zarządu i Rady podkreślali, że wartością LEADER-a jest koncentracja

środków na konkretne, lokalne cele. Członkowie Zarządu i Rady stwierdzili, że koncentrują się na działaniach lokalnych i celach wspólnych, że połączyli cztery gminy, żeby realizować wspólne projekty w obrębie obszaru objętego LSR-em. Jak zwracają uwagę, połączyli i wypracowali solidarne myślenie o obszarze, czując do niego duże przywiązanie. Nawiązali współpracę i kontakty, dzięki temu LGD i kapitał społeczny rośnie, a wsparcie jest przekazywane nawet poza LGD.

W przyszłości należy zatem wzmocnić rozwój tego terenu w obszarze gospodarczym i społecznym. Dobrym kierunkiem jest rozbudowa infrastruktury i kapitału społecznego, wykorzystując z jednej strony działalności innowacyjne, ale z zachowaniem i kultywowaniem bogatego dziedzictwa historycznego. Analizując działalność LGD, należy podkreślić, iż przeprowadzone w ramach LSR inwestycje są komplementarne względem siebie i względem wiodącego tematu jakim jest poprawy jakości życia, zrównoważony rozwój obszaru i działalności gospodarczej oraz upowszechnianie idei współpracy.

7. Podsumowanie. Wnioski i rekomendacje.

1. Jedną z najważniejszych cech działania LGD „Kwartet na Przedgórzu” są wąsko określone cele działań w stosunkowo małym obszarze czterech gmin. Biorąc pod uwagę względnie homogeniczny obszar działań LGD, taka strategia przynosi pozytywne efekty. Przychylając się do uwag Zarządu i Rady, że skierowanie środków na rozwój infrastruktury, ochronę zabytków oraz projekty wzmacniające kapitał ludzki i społeczny to dobry kierunek działań na przyszłość. Należy utrzymać taki kierunek rozwoju stowarzyszenia LGD „Kwartet na Przedgórzu”.

2. Analiza wyników badań wśród mieszkańców może stanowić kierunek działalności LGD w przyszłym okresie. W przyszłości należy kontynuować działania związane poprawą infrastruktury oraz „miękkie”, czyli szkolenia, festyny, spotkania, wspólne prace. To powinno wpłynąć na wzmocnienie integracji lokalnej społeczności dzięki, której może wzrosnąć poziom kapitału społecznego wśród mieszkańców objętych LSR-em, a to wpłynie na atrakcyjność rynku pracy poprzez konwersję kapitałów.

3. Należy kontynuować działalność LGD „Kwartet na Przedgórzu” w obszarze wydatkowania środków zarówno na podejmowanie, jak i rozwijanie przedsiębiorczości. Ponadto należy

wzmocnić działalność informacyjną wśród mieszkańców gmin poprzez cyfrowe media społecznościowe, tak aby byli świadomi, jakie są możliwości wsparcia projektów rozwijających, wzmacniających społeczno-ekonomiczną atrakcyjność regionu.

4. Obszar LGD „Kwartet na Przedgórzu” charakteryzuje się bogatym dziedzictwem historyczno-kulturowym, dlatego rozwój tego obszaru powinien być skoncentrowany na podnoszeniu jakości infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej. Takie działania są ważne ze względu na walory tradycyjno-rolniczego regionu.

5. Wskazane w LSR grupy defaworyzowane wymagają na nowo zdefiniowania. W strategii wspomniano o wsparciu dla osób starszych. We wszystkich gminach wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym i maleje liczba mieszkańców na terenie LGD. Należałoby zatem uwzględnić więcej przedsięwzięć dedykowanych tej grupie w kolejnym LSR.

6. W zakresie innowacyjności, należy podkreślić, iż zrealizowane projekty w obszarze rozwoju kapitału społecznego i rozwoju gospodarczego powinny wpływać na poprawę jakości życia, szczególnie grup defaworyzowanych. Ważne w przyszłości powinny stać się działania na rzecz poprawy jakości życia seniorów.

7. W przyszłości należy wzmocnić rozwój tego terenu w obszarze infrastruktury technicznej i społecznej, wykorzystującej z jednej strony działalności innowacyjne, ale z zachowaniem i kultywowaniem dziedzictwa historycznego i może wykorzystaniem agroterapii.

8. Spis tabel i wykresów.

Rysunek 1 Obszar działania LGD.....	19
Tabela 1 Ludność w gminach wchodzących w skład LGD.....	20
Tabela 2 Gminy wchodzące w skład LGD na tle wszystkich małopolskich gmin (lokata).....	23
Tabela 3 Turystyczne obiekty noclegowe (stan w dniu 31 lipca).	33
Tabela 4 Historia naborów.	35
Tabela 5 Postęp rzeczowy.	42
Tabela 6 Postęp finansowy.....	51
Tabela 7 Projekty współpracy realizowane przez LGD.	57
Tabela 8 Szkolenia pracowników.	61
Tabela 9 Szkolenia członków organów LGD w okresie od 1.01.2016 do 31.05.2021.....	63
Tabela 10 Realizacja planu komunikacji.	65
Tabela 11 Doradztwo w biurze LGD.	68
Tabela 12 Ocena wsparcia udzielonego beneficjentowi przez LGD na różnych etapach prowadzenia operacji.....	74
Wykres 1 Dochody gmin – wskaźnik G.....	21
Wykres 2 Wydatki gminy na 1 mieszkańca.	22
Wykres 3 Pracujący w gminach obszaru LGD.....	25
Wykres 4 Bezrobotni a liczba ludności.	26
Wykres 5 Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym.....	27
Wykres 6 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców.....	28
Wykres 7 Ludność w wieku przed- po- i produkcyjnym.....	30
Wykres 8 Saldo migracji.	31
Wykres 9 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej.	32
Wykres 10 W jaki sposób docierały do Pana/i informacje dotyczące LGD? (N=130).....	70
Wykres 11 W jaki sposób docierały do Pana/i informacje o naborze wniosków w LGD? (N=22).....	71
Wykres 12 Czy LGD w wystarczającym stopniu informowała o możliwości pozyskania środków? N=22	72
Wykres 13 Proszę wskazać, w jakim zakresie korzystał/a Pan/i ze wsparcia ze strony LGD na etapie składania wniosku? (N=22).....	73
Wykres 15 Proszę ocenić poniższe stwierdzenia dotyczące składania i realizacji projektu przy wsparciu LGD (N=22)	75
Wykres 16 Czy w gminie, w której Pan/i mieszka zaszły w ciągu ostatnich 5 lat wymienione poniżej zmiany? (N=130).....	76
Wykres 17 Czy w gminie, w której Pan/i mieszka zaszły w ciągu ostatnich 5 lat wymienione poniżej zmiany? (N=130).....	77
Wykres 18 Czy w gminie, w której Pan/i mieszka zaszły w ciągu ostatnich 5 lat wymienione poniżej zmiany? (N=130).....	78
Wykres 19 Czy korzystał/a Pan/i z efektów działań podejmowanych w ciągu ostatnich 5 lat przez LGD funkcjonujące na terenie gminy, w której Pan/i mieszka? (N=130).....	79
Wykres 20 Które z wymienionych obszarów wymagają dofinansowania w Pana/i gminie? (N=130) ..	80

9. Aneksy tworzone w toku realizacji badania.

Ankieta dla mieszkańców obszaru LGD „Kwartet na Przedgórzu”

Prosimy o wypełnienie krótkiej ankiety dotyczącej efektów funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania „Kwartet na Przedgórzu”. Ankieta jest anonimowa, co znaczy, że nie gromadzimy żadnych danych, które mogą pozwolić na identyfikację osób ją wypełniających. Wypełnienie ankiety trwa 10 minut.

Z góry dziękujemy za pomoc!

Lokalna Grupa Działania „Kwartet na Przedgórzu”

1. Czy w gminie, w której Pan/i mieszka zaszły w ciągu ostatnich 5 lat wymienione poniżej zmiany?

Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Mieszkańcy mieli większy wpływ na to, co dzieje się w gminie	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Poprawiła się sytuacja na rynku pracy	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Powstały nowe firmy	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Pojawiły się nowe formy wsparcia dla ludzi młodych	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Podejmowano inicjatywy, których celem było wsparcie osób starszych	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Zwiększyła się liczba inicjatyw służących kultywowaniu lokalnej tradycji	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Poprawiły się relacje pomiędzy mieszkańcami	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Zwiększył się ruch turystyczny	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Poprawił się stan zabytków	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie

Pojawiły się nowe formy spędzania wolnego czasu	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Poprawił się stan infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Zwiększyła się liczba wydarzeń kulturalnych	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Przestrzeń publiczna stała się bardziej estetyczna	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie

2. Proszę wyobrazić sobie, że ma Pan/i możliwość decydowania o podziale środków finansowych w gminie, w której Pan/i mieszka. Które z wymienionych obszarów wymagają dofinansowania?

Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Promocja obszaru	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Oferta kulturalna	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Infrastruktura sportowa	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Drogi	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Infrastruktura społeczna (świetlice, miejsca spotkań)	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Szkolenia i warsztaty dla mieszkańców	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Działalność organizacji pozarządowych	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Tworzenie nowych miejsc pracy	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Opieka nad osobami starszymi	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie

Wsparcie dla istniejących firm	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie
Dofinansowanie dla osób planujących założyć firmy	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Zdecydowanie nie

3. Czy słyszał Pan/i o Lokalnej Grupie Działania? Proszę wybrać 1 odpowiedź.

- a) Tak → Proszę przejść do pytania nr 4.
b) Nie → Proszę przejść do pytania nr 5.

4. W jaki sposób docierały do Pana/i informacje dotyczące Lokalnej Grupy Działania? Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Czytałem/am publikacje w prasie na temat działalności LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem/am stronę internetową LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czytałem/am informacje o LGD na stronie gminy	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem/am stoiska LGD podczas imprez lokalnych lub festynów	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się o działalności LGD od znajomych i/lub rodziny	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się z tablic informacyjnych, billboardów i plakatów	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się z wydawanych przez LGD publikacji i/lub materiałów promocyjnych	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Uczestniczyłem w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych organizowanych przez LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem profil LGD na Facebooku	Tak	Trudno powiedzieć	Nie

5. Czy korzystał/a Pan/i z efektów działań podejmowanych w ciągu ostatnich 5 lat przez LGD działające na terenie gminy, w której Pan/i mieszka? Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Czy korzystał/a Pan/i z infrastruktury, której powstanie bądź modernizacja były dofinansowane ze środków LGD?	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czy brał/a Pan/i udział w szkoleniach organizowanych w ramach projektów dofinansowanych przez LGD?	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czy brał/a Pan/i udział w spotkaniach organizowanych przez LGD?	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czy uczestniczył/a Pan/i w imprezach lokalnych dofinansowanych ze środków LGD?	Tak	Trudno powiedzieć	Nie

6. Proszę wskazać, w którym przedziale wiekowym się Pan/i mieści. Proszę wybrać 1 odpowiedź.

- a) 18-25 lat
- b) 26-35 lat
- c) 36-45 lat
- d) 46-55 lat
- e) 56-65 lat
- f) 66 lat lub więcej

7. Proszę podać swoją płeć. Proszę wybrać 1 odpowiedź.

- a) Kobieta
- b) Mężczyzna
- c) Wolę nie podawać.

Ankieta dla beneficjentów LGD „Kwartet na Przedgórzu”

Prosimy o wypełnienie krótkiej ankiety dotyczącej funkcjonowania Lokalnej Grupy Działania „Kwartet na Przedgórzu”. Ankieta jest anonimowa, co znaczy, że nie gromadzimy żadnych danych, które mogą pozwolić na identyfikację osób ją wypełniających. Wypełnienie ankiety nie powinno zająć więcej niż 10 minut.

Ankieta powinna zostać wypełniona przez osobę, która jest lub była realizatorem projektu wspartego przez Lokalną Grupę Działania (np. polegającego na założeniu działalności gospodarczej). W przypadku, gdy beneficjentami wsparcia był podmiot (Urząd Gminy, Ośrodek Kultury, Organizacja Pozarządowa, OSP, KGW), ankieta powinna zostać wypełniona przez osobę, która w ramach danego podmiotu była bezpośrednio zaangażowana w realizację dofinansowanego projektu.

Z góry dziękujemy za pomoc!

Lokalna Grupa Działania „Kwartet na Przedgórzu”

W jakim stopniu zgadza się Pan/i ze stwierdzeniem „moja gmina jest dobrym miejscem do życia, w którym mogę realizować wszystkie swoje podstawowe potrzeby”? (proszę zaznaczyć 1 odpowiedź)

- a) Zdecydowanie zgadzam się
- b) Raczej zgadzam się
- c) Trudno powiedzieć
- d) Raczej nie zgadzam się
- e) Zdecydowanie nie zgadzam się

W jaki sposób docierały do Pana/i informacje o naborze wniosków w Lokalnej Grupie Działania?

Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Czytałem/am publikacje w prasie na temat działalności LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem/am stronę internetową LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czytałem/am informacje o LGD na stronie gminy	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem/am stoiska LGD podczas imprez lokalnych lub festynów	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się o działalności LGD od znajomych i/lub rodziny	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się z tablic informacyjnych, billboardów i plakatów	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Dowiedziałem/am się z wydawanych przez LGD publikacji i/lub	Tak	Trudno powiedzieć	Nie

materiałów promocyjnych			
Uczestniczyłem/am w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych organizowanych przez LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Odwiedzałem/am profil LGD na Facebooku	Tak	Trudno powiedzieć	Nie

Dlaczego zdecydował/a się Pan/i (lub podmiot reprezentowany przez Pana/ią) na złożenie wniosku o przyznanie pomocy finansowej do LGD? Proszę wybrać jedną odpowiedź, która najlepiej opisuje główny powód złożenia wniosku do LGD.

- a) Było to jedyne dostępne źródło finansowania mojego projektu
- b) Nie otrzymałem/am dofinansowania z innych środków/innego programu
- c) Chciałem/am skorzystać z nadarzającej się okazji otrzymania środków
- d) Zostałem/am zachęcony/a do złożenia wniosku przez LGD
- e) Na moją decyzję wpłynęła możliwość skorzystania z doradztwa w biurze LGD

Jak ocenia Pan/i wsparcie udzielane przez LGD na etapie składania wniosku? Proszę ocenić w jakim stopniu zgadza się Pan/i ze stwierdzeniami opisującymi wsparcie na tym etapie. Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Udzielone porady były przydatne	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Przygotowanie merytoryczne doradcy/ców z LGD było odpowiednie	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie

Proszę wskazać, w jakim zakresie korzystał/a Pan/i ze wsparcia ze strony LGD na etapie składania wniosku? Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Wsparcie polegające na udzieleniu informacji o możliwości uzyskania	Tak	Nie

dofinansowania dla mojego projektu		
Wsparcie w zapoznaniu się z zasadami uzyskania dofinansowania	Tak	Nie
Wsparcie polegające na wskazaniu prawidłowych wzorów wniosków i instrukcji do nich	Tak	Nie
Wsparcie w zakresie ustalenia koncepcji projektu aby spełniał kryteria wynikające z LSR	Tak	Nie
Porady w zakresie wypełniania dokumentów niezbędnych do złożenia wniosku	Tak	Nie
Wyjaśnienie szczegółowych zasad oceny wniosków	Tak	Nie

Jak ocenia Pan/i wsparcie udzielane przez LGD na etapie realizacji projektu? Proszę ocenić w jakim stopniu zgadza się Pan/i ze stwierdzeniami opisującymi wsparcie na tym etapie. Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Udzielone porady były przydatne	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Przygotowanie merytoryczne doradcy/ców z LGD było odpowiednie	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie

Jak ocenia Pan/i wsparcie udzielane przez LGD na etapie rozliczenia projektu? Proszę ocenić w jakim stopniu zgadza się Pan/i ze stwierdzeniami opisującymi wsparcie na tym etapie. Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Zakres udzielonych porad spełnił moje oczekiwania	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie

Udzielone porady były przydatne	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Przygotowanie merytoryczne doradcyc/ców z LGD było odpowiednie	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie

Czy obecnie pozostaje Pan/i w kontakcie z LGD? Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Uczestniczę w spotkaniach organizowanych przez LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Kontaktuję się telefonicznie z przedstawicielami LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Czytam komunikaty na stronie internetowej LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Mam osobisty kontakt z przedstawicielami LGD	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Kontaktuję się w inny sposób	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Nie mam z LGD żadnego kontaktu	Tak	Trudno powiedzieć	Nie

Czy brał/a Pan/i lub organizacja którą Pan/i reprezentuje udział w tworzeniu LSR? Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź.

- a) Tak
- b) Trudno powiedzieć
- c) Nie

Kto był głównym odbiorcą efektów Pani/a projektu/ projektów? Proszę wybrać jedną odpowiedź, która najlepiej opisuje Pana/i projekt.

- a) Ja i moja rodzina
- b) Moja organizacja
- c) Ogół mieszkańców gminy/ obszaru LGD

- d) Turyści
- e) Przedsiębiorstwa
- f) Inne

Proszę ocenić poniższe stwierdzenia dotyczące składania i realizacji projektu przy wsparciu LGD.

Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.

Procedury wyboru wniosków o dofinansowanie w LGD były dla mnie czytelne	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Kryteria wyboru wniosków były dla mnie jednoznaczne	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Kryteria wyboru wniosków pozwalały na wybór najlepszych projektów	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
LGD w wystarczającym stopniu informowała o możliwości pozyskania środków	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie
Jeśli będzie to możliwe, w przyszłości chciałbym/łabym ponownie skorzystać ze wsparcia LGD	Zdecydowanie zgadzam się	Raczej zgadzam się	Trudno powiedzieć	Raczej się nie zgadzam	Zdecydowanie się nie zgadzam	Nie korzystałem/am ze wsparcia na tym etapie

Czy na etapie przygotowania, realizacji lub rozliczania projektu pojawiły się jakieś problemy wpływające negatywnie na jego przebieg bądź rezultaty?

- a) Tak → *Proszę odpowiedzieć na następne pytanie.*
- b) Nie → ***Dziękujemy za wypełnienie ankiety!***

Jakie to były problemy? *Na pytanie odpowiadają tylko osoby, które w poprzednim pytaniu wybrały odpowiedź „Tak”. Proszę zaznaczyć 1 odpowiedź w każdym wierszu tabeli.*

Problemy bezpośrednio związane z przedmiotem projektu (np. problemy wynikające z branży w której działa przedsiębiorca, odbiorcami działań NGO lub uzgodnieniami dotyczącymi przebiegu tras rowerowych w projekcie gminnym)	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Problemy finansowe (np. z wypłatą dofinansowania, kredytem na realizację zadania, zmiennością cen w czasie realizacji zadania względem wpisanych we wniosku)	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Problemy formalno-prawne	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Problemy personalne (np. z pracownikami, członkami/ partnerami itp.)	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Problemy z terminową realizacją harmonogramu (opóźnienia itp.)	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Trudność w dostępie do informacji na temat składania, realizacji lub rozliczenia projektu	Tak	Trudno powiedzieć	Nie
Problemy wynikające z wprowadzenia w Polsce stanu pandemii	Tak	Trudno powiedzieć	Nie